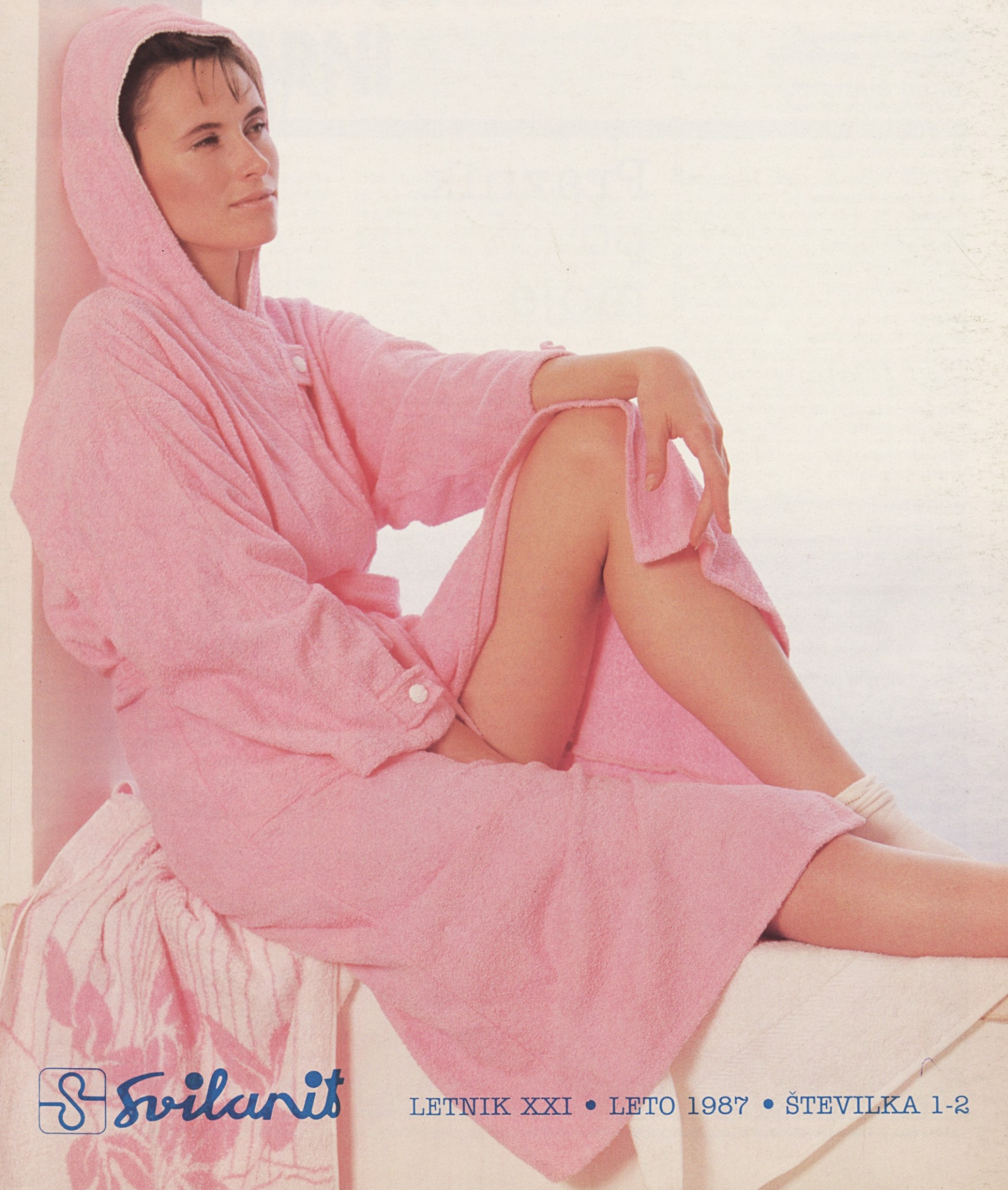


KAMNIŠKI

# TEKSTIL

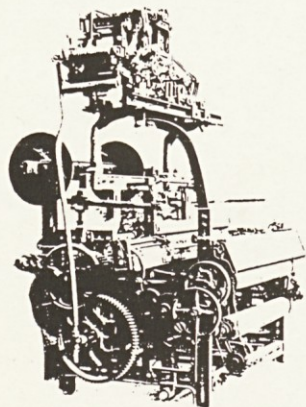


 **Svilanit**

LETNIK XXI • LETO 1987 • ŠTEVILKA 1-2

## Vsebina:

<b>Osrednja tema:</b> Kamen spotike v tovarni	1
<b>Iz uradnih listov za življenje:</b> Politika ekonomskih odnosov s tujino v letu 1987	5
<b>Iz dela DPO in društev:</b> O nalogah napisanih na hrbet sindikata	6
S povprečnostjo dela nismo zadovoljni	7
Čuti se napredovanje in prizadevnost	8
Gasilci izpolnili delovni program	8
Spisek potreb in želja v letu 1987 je dolg	9
Sneg, sneg, kristalni	10
<b>Zanimalo vas bo:</b> Stanovanja, stanovanja	12
Kdo bo upravičen do socialnovarstvenih pomoči?	12
Radost oblačenja in ne suženjstvo mode	13
<b>Upokojili so se:</b> Helena Končnik Marija Koželj Mihaela Rems Rudi Poljanšek	15
<b>Dobrodošli med nami:</b> Brane Pirš	16
<b>Za spominski album</b> Da ga ne bi pozabili: sneg, sneg, kristalni ...	16



»KAMNIŠKI TEKSTILEC«  
Letnik XXV. št. 1 – 2 1987  
Glasilo delovne organizacije  
»SVILANIT« Kamnik

### Glasilo urejuje uredniški odbor

Anka Hubad, Anton Jerman, Janez Kimovec,  
Marinka Gomiršek, Marinka Pinterič  
Odgovorna urednica: Mija Senožetnik  
Tehnični urednik: **Ivana Skamen** in  
**Andrej Verbič**

Naklada: 900 izvodov  
Grafična izvedba: **Franjo Jereb** – Idrija

# Praznik po moje . . .

*Skozi šopek cvetja zro vame iskri-  
ve oči mojega otroka. Iz njih pre-  
biram mešanico ljubezni, obljube  
in če prav vidim tudi neke neme,  
tihe prošnje... Besede zamrejo na  
rožnih ustnih mojega ljubega  
otroka, pa saj te v tem trenutku  
sploh niso potrebne! Ali pa ven-  
dar? Morda bi se med željami, da  
bi mi bilo lepo z njim in obljubami,  
da bo priden, če le ne bo pozabil  
na tiste vsakodnevne vragolije in  
otroške norčije, izluščila tudi pri-  
krita želja, da bi bila več z njim...*

*A iz rožnih usten ni nobene bese-  
de... Morda se za iskrivimi očmi  
skriva tudi želja, da bi ga zjutraj z  
nasmehom in skodelico kave  
spremila na pot v šolo... Ali morda,  
da bi ga pri povratku iz šole priča-  
kala odprta dlan matere, ki bi zna-  
la pomiriti vse skrbi iz šole in zbr-  
sati težo ključa hišnih vrat, ki je  
tolikokrat tako težko breme in  
znak osamljenosti. Morda te iste  
oči in te neme ustne hrepenijo po  
veselem materinem nasmehu, ki bi ga  
izvabljale njegove šolske dogodivščine.*

*Moj bog, kako me bolijo te iskrive oči in neme ustne! Le kaj se skriva v njih? Morda  
tiha tožba, da sem v svojem boju za enakopravnost pozabila na njegove misli in že-  
lje!*

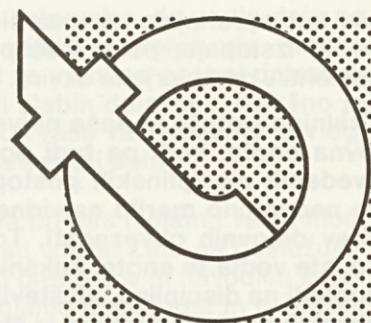
*Nenadoma se mi v veliki bolečini izbistri spoznanje, da sem z borbo za enakoprav-  
nost svojemu otroku storila veliko krivico, ki je nikoli ne bom mogla popraviti. Kajti  
ni me, ko bi se mi rad razodeval, ko bi z njim morala deliti drobne bolečine in vese-  
lje malega srca. Nočem mu sneti okoli vratu tistega težkega ključa, s katerim dan  
za dnem odpira vrata praznega doma.*

*Zatorej otrok moj, molči in skrij svoj obraz v šopku, ki si ga nabral meni – za moj  
praznik!*



O redu in disciplini, uspešnosti pri delu in nagrajevanju po rezultatih dela

# KAMEN SPOTIKE V TOVARNI



Osrednja tema

Ob zaključku preteklega in začetku letošnjega leta so se v delovni organizaciji pojavila razmišljanja, da na področju reda in discipline ne izvajamo sprejetih načel tako, kot smo se zanje dogovorili, da red in disciplina popuščata ter da je potrebno s povečano aktivnostjo doseči izboljšanje stanja. Pri pripravi problematike na strokovnem svetu delovne organizacije je bilo zavzeto stališče, da se zaradi daljšega mrtvila na tem področju ne obravnava posameznikov oziroma skupin, ki kršijo določila o redu in disciplini, temveč opozori na vidna odstopanja ter poenoti poglede do izvajanja posameznih sprejetih načel.

Razprava naj bi potekala tako po vodstveni strani od strokovnega sveta DO, preko strokovnih svetov TOZD in preko vodij dela, pa tudi po samoupravni poti po svetih delovnih enot in družbeno političnih organizacij ter delavskih svetov.

Razmišljanja o redu in disciplini so različna. Mnogi za slab primer navajajo, kako je to področje urejeno v drugih kamniških delovnih organizacijah in so prepričani, da je stanje pri nas dobro in nam takšne aktivnosti niso potrebne, drugi vidijo še velike rezerve v boljšem izkoriščanju delovnega časa, tretji izpostavljajo posameznike, ki jih ne znamo in nočemo usmeriti v dogovorjene okvire. Vodjem dela se očita neobjektivnost in da pri odstopanjih ne ukrepajo, vodje dela podarjajo nemoč ukrepanja in zapostavljen status vodij dela. In tako smo daljši čas živeli v prepričanju, da je prav kar tako, kot je bilo.

V dosednji razpravi pa je bilo tudi ugotovljeno, da razlike med vodji dela so, da je ponašanje v posameznih delovnih enotah in službah različno in da je stališče potrebno poenotiti. Prisotna pa so tudi razmišljanja, da naj bo »demokracija« le na primernem nivoju ter naj se »svobode« in »iznajdljivosti« posameznikov ne omejuje.

Težko pa je potegniti ostro mejo med tem, kaj spada k redu in disciplini, kje se ta končuje in začenja prizadevnost in uspešnost pri delu. Prisila je prisotna pri delavcih, ki so nagrajevani po

individualnih normah količine in kvalitete, v režiji pa je pogosto individualne rezultate težko meriti in so razlike pri uspešnosti in prizadevnosti še večje. Za okroglo mizo je tekla beseda o dosednji razpravi, o tem kaj smo in kaj bomo morali storiti, da bomo odpravili tisto kar nas moti, da bodo naši rezultati boljši ter da bomo bolj nagrajevani po rezultatih našega dela.

**Tov. Nograšek, kako kot predsednik konference OOS gledate na aktivnosti za izboljšanje reda in discipline in kakšno je vaše osebno in stališče sindikata v delovni organizaciji do teh vprašanj?**

Vloga sindikata je nedvomno v tem, da zastopa stališča delavcev, vendar pa sindikat ne more zagovarjati nereda in nediscipline v delovni organizaciji. V splošnem mislim, da imamo red in disciplino primerno urejeno, imamo pa tudi posameznike, ki od tega odstopajo in jih ne moremo in nočemo pripraviti do tega, da bi se ponašali kot večina. Pri delavcih, ki so vezani na norme oz. so vezani na roke ali proces dela, je stanje dobro. Kjer pa to ni, pa so

odstopanja večja. S strani delavcev so pripombe, da vodje dela vseh delavcev ne obravnavajo enako oziroma da so med enotami razlike zaradi različne strogosti. Sam sem mišljenja o potrebnem vsebinskem pristopu, saj je razlika, če si krajšo pavzo privoščijo delavec, ki presega pričakovane rezultate dela, ali pa delavec, ki delo slabo opravlja. Slabe delavce pa je potrebno opozoriti na slabe rezultate in jih pogosteje obravnavati na svetih delovnih enot, če se rezultati ne izboljšajo. Poiskati pa je treba tudi vzroke za slabo delo in jih odpravljati.

**Tov. Trobevškova, kako delavke v šivalnici gledajo na probleme reda in discipline, kakšne so pripombe in predlogi delavk?**

Razprava o redu in disciplini je bila pri nas organizirana na svetu delovne enote in med malico z vsemi zaposlenimi. Mislimo, da večjih problemov na tem področju nimamo, saj je vodja delovne enote do teh vprašanj zelo natančna in dosledna. Mišljenja pa smo bili, da je stanje potrebno poenotiti, saj se razlike opažajo in se posamez-



Delavce, ki izstopajo, je potrebno usmeriti v dogovorjene okvire

niki tudi sprehajajo po tovarni. Delavce, ki izstopajo, pa je pač potrebno usmeriti v dogovorjene okvire.

**Tkalnica frotirja je naša največja delovna enota, vodi pa tudi po številu uvedenih disciplinskih postopkov, ki so nedvomno merilo najvidnejših kršitev delovnih obveznosti. Tov. Jenko, ste vodja te enote, kakšni so vaši pogledi na disciplino, ali številni disciplinski postopki izvirajo iz številčnosti enote, vaše strogosti ali je morda to le ukrep, ko so izrabljene vse predhodne moči pri posamezniku.**

V Pravilniku o odgovornosti za kršitve delovnih obveznosti ter določilih o izvajanju reda in discipline imamo to področje primerno urejeno in če bi to v celoti izvajali, bi bili lahko marsikomu vzor, tudi izven tovarne. Poudariti pa je treba, da ga moramo izvajati vsi.

Smo največja enota in imamo pestro strukturo zaposlenih. Pri delavcih, ki delajo na normo v glavnem ni večjih problemov, če želi zaslužiti mora delati. Nekaj delavcev pa vedno odstopa. Pri delavcih, ki opravljajo enostavnejša dela, pa so odstopanja pogostejša, tako glede reda kakor tudi alkoholizma.

Če delo ne poteka normalno, se to pozna na proizvodnji, pri osebni dohodku smo prikrajšani vsi. Alkohol moramo preganjati tudi zaradi varnosti pri delu, saj je nevarnost za nesrečo velika in nihče ne želi odgovarjati zaradi napak drugih. Glede grobih kršitev v delovni enoti ni odstopanja, neopravičeni izostanki se ne »pokrivajo« z dopusti in mislim, da smo do vseh delavcev enaki in pošteni. Manjše napake se v začetku lahko tolerirajo, po opozorilu pa se za mene toleriranje konča, če je bila dana možnost izrabljena. Mislim, da kot vodja dela moram ukrepati in da sem za to delo celo plačan, odgovoren sem za svojo enoto in delo v njej. Veliko je razvad, kot je zamujanje na delo, predčasen odhod na malico in iz dela. Pogoji reda in discipline bi morali biti za vse približno enaki. Moti me, da ob začetku dela ne morem dobiti posameznih delavcev in razrešiti problemov v proizvodnji, ker nekateri delajo z drsečim delovnim časom in pač prihajajo na delo kasneje. Izgleda, da proizvodnja lahko počaka. Pa še ob sedmi uri se zamuja, problem so le posamezniki in večinoma vedno eni in isti.

**Namen razprave o redu in disciplini je bil tudi v poenotenju pogledov, da bi vsi razmišljali vsaj približno enako. Večkrat se poudarjajo razlike med proizvodnjo in režijo in slednji naj bi bili praviloma manj prizadevni in slabši. Tov. Aljaževa, kako kot delavka v komercialni službi ocenjujete delo režije in glede na probleme reda in discipline v režiji? Iz rezultatov se**

**vidi, da se v režiji evidentira bistveno manj kršitev delovnih obveznosti.**

Na stanje v posameznih sredinah lahko veliko vplivajo vodje dela. V glavnem odstopajo le posamezniki in teh ni toliko, da vodje dela ne bi mogli ukrepati. Večina kršitev je opaznih in evidentiranih in bi bilo ukrepanje možno, če bi vodje dela bili dosledni.

Ukinitve drsečega delovnega časa bi bil korak nazaj, z določenimi spremembami pa bi lahko bil večji red. Zamud še po sedmi uri res ne moremo podpirati. Pri vseh vodjih dela pa mislim, da vodenje evidenc ni vedno popolnoma čisto in dosledno.



*Zamud po sedmi uri ne moremo podpirati*

Delavci v proizvodnji in režiji opravljamo delo, ki je potrebno in med seboj povezano. Razlike sigurno obstajajo, saj je že narava dela različna, norma v proizvodnji je velik priganjalec, v režiji si delavec delo lažje priredi.

Maletič Jana: Včasih bi bili delavci v režiji zelo zadovoljni, če bi lahko izmerili svoj rezultat dela in s tem dokazali svoje delo in prizadevnost.

Normative v proizvodnji so zategnili do skrajnosti in kakšnih večjih korektur ni več pričakovati. Odstopanje posameznikov pa so v proizvodnji in režiji in te posameznike, ki odstopajo, bomo morali izpostaviti in proti njim ukrepati. Večina delavcev v režiji dela prizadevno in ne moremo trditi, da je vsa režija slaba. Večina delavcev v režiji, ki dela z drsečim delovnim časom, hodi še naprej v službo ob šesti uri in zaradi posameznikov ne bi smeli biti prizadevni vsi.

Trobevšek Ančka: Ljudje v proizvodnji moti, da se kot začetek dela šteje čas

od tri četrt na šest dalje, saj se takrat ne začne z delom.

Red in disciplina, prizadevnost in uspešnost pri delu so med seboj povezani. S sistemom nagrajevanja in merjenjem uspešnosti pri delu smo v preteklih letih na področju proizvodnje dosegli nivo, ki ga ne moremo več dvigovati.

**Tov. Maletičeva, kako kot vodja nagrajevanja ocenjujete primernost stimuliranja za dosežene rezultate dela?**

Pri nagrajevanju po delu moramo v delovni organizaciji ločiti dve skupini delavcev, tiste ki imajo individualne



*Osebne ocene so vse premalo rezultat dela in prizadevnosti delavca*

kriterije količine in kvalitete ter tiste, ki so vezani na skupinske kazalce uspešnosti oziroma na osebne ocene. Pri delavcih v proizvodnji je merilo uspešnosti njihovo delo za celoten delovni čas in dosežen rezultat dela. Od tega je odvisen njihov osebni dohodek.

V režiji pa mislim, da ugotavljamo in merimo manj pomembne vidike uspešnosti. Če nekdo zamudi, se mu za večkratno zamudo upošteva odbitek treh do pet procentov osebnega dohodka, če pa je delavcu neka naloga dana s strani vodje in jo ne izvrši ali pa slabo opravi, se mu to pri osebni dohodku pogosto sploh ne pozna.

Osebno ocenjevanje mislim, da smo kot sistem dobro zastavili, vendar smo ga v praksi izmaličili. Ugotavljamo, da smo v glavnem vsi nadpovprečni in da povprečnih delavcev nimamo več in da pri posameznikih ne odstopamo navzgor in navzdol.

V preteklosti smo imeli že pripravljen predlog stimulativerjšega nagrajevanja prizadevnih delavcev, pa se je predlog ocenil kot nesprejemljiv. Posebno je bil izpostavljen problem del, kjer je rezultat dela pretežno odvisen od delavčevega napora in ni pogojev s tehnologijo oziroma strojem. Takšna stimulacija bi lahko vodila v preveliko izčrpavanje delavcev in nam povzročala celo invalidnost. Tega pa ne smemo dopuščati.

### **Tov. Časlova, kako kot delavka v režiji doživljatae merjenje uspešnosti pri delu in osebno ocenjevanje?**

Če bi sistem izvajali tako, kot smo ga zapisali, bi bilo v redu. Osebne ocene so vse premalo rezultat dela in prizadevnosti delavca, preveč je neznanih vplivov ali pa odraz glasnosti posameznega delavca. Veliko je odvisno od vodij dela in njihove objektivnosti ter poznavanja dela, ki ga posamezni delavci opravljajo. Zamenjujejo se tudi kriteriji kvalitete in količine dela, saj hočejo posamezniki za večji obseg dela boljše oceno kvalitete. Zaradi dobre realizacije plana in prodaje se n.pr. pričakuje, da bodo delavke ob dobri oceni za količino, dobri oceni za realizacijo plana prodaje imele tudi dobro oceno kvalitete. Kriterijev med seboj ne ločimo. Teh kriterijev pa ne ločijo niti vodje dela niti delavci, komisije za ocenjevanje pa se ne sestanejo in je tako ocenjevanje prepuščeno posameznim vodjem dela. Dogovorili smo se za način, pa ga ne izvajamo. Med posameznimi ocenami mislim, da so premajhne razlike v osebni dohodku in da bi morali razmisliti o večji stimulaciji za boljše rezultate dela in boljše kvaliteto.

Pri skupinskih kriterijih je včasih občutek, da na rezultat ne moremo vplivati dovolj, prizadevnost in rezultat dela posameznika se v skupnem rezultatu premalo pozna. Glede na pripombe pri delu v režiji pa bi si pogosto želela, da bi delala na normo in svoje delo opravila v predvideni količini in kvaliteti. Za slab vtis režije so krivi posamezniki, oceno pa nosimo vsi, čeprav si mnogi prizadevamo, da bi delo dobro in kvalitetno opravili. Obseg dela pa pri večini tudi ne dopuščam ne vem koliko prostega časa. Mnogi režijci pa smo vezani tudi na roke in mora biti delo pravočasno in dobro opravljeno. Pri prenosih posameznih del, kot n.pr. v zadnjem času obračun bolniškega staleža, se sprašujemo, koliko in kakšno delo bomo morali še opraviti, po enotah, ker nekeje mora biti meja. Poenterjem se je doslej delo samo dodajalo, ni se še zgodilo, da bi se kakšno delo odvzelo.

Nograšek Jože: Mislim, da smo nekatere stvari v naši družbi napačno zastavili. Zgledujemo se po zahodu in želimo imeti vse tisto, kar so drugje že

dosegli, uporabljamo pa merila in ukrepe iz skoraj antičnih časov. Delavci na zahodu ne delajo več kot pri nas, delo je bolj humano organizirano. Če pri nas nekdo zamudi, bo zato pri krajšan pri osebnem dohodku, če pa nato v celem delavniku ne bo ničesar naredil, se mu to pri osebnem dohodku ne bo poznalo. V tujini ni problem pitja kave in kajenja in odstranjevanja z delovnega mesta, njihova kultura življenja in dela je na mnogo višjem nivoju. Ob zaključku dela pa mora pokazati rezultat svojega dela in vodja dela ve, kaj je delavec naredil in kaj bi lahko. Tega pa pri nas ni, zlasti pa stvari ne tečejo v režiji.



*Delo na zahodu je bolj humano organizirano, pa tudi po kulturi dela se razlikujemo od njih*



*S prihodom v delovno organizacijo si mladi šele pričnejo pridobivati delovne navade*

### **Slišijo se pripombe, da vodje dela ne želijo ukrepati oziroma da nimajo možnosti za vpliv na osebni dohodek dobrih ali slabih delavcev. Kakšno je tov. Jenko vaše razmišljanje o vlogi in možnosti vodij dela?**

Vodje dela pri nas nimamo večje moči in možnosti vpliva. Zato se poslužujemo raznih predpisov in navodil s katerimi presojava uspešnost in rezultate dela. V kulturi dela smo močno zaostali glede nadelo na zahodu in se zato poslužujemo kriterijev, ki pogosto ne odražajo dejanske količine in kvalitete dela posameznika, temveč njihov izgled v odnosu do dela.

Tudi če bi povečali vpliv osebnih ocen in s tem dali večji poudarek vodjem dela, se stvari ne bi bistveno spremenile. Vsaj kmalu ne. Imamo delavce, ki si že sedaj prizadevajo za dobre rezultate, imamo pa tudi takšne, ki jim za rezultate ni mar in jih tudi nižji osebni dohodek ne prizadene. Običajno pa imajo ti ob plačilnih dnevih največ pripomb. Zaradi neobjektivnosti smo si postavili limite v osebnih ocenah, ki pa nas včasih vodijo v neobjektivnost ocenjevanja, ker zaradi omejitev delavcem za dobre rezultate ne moremo priznati primerne ocene. Prisoten pa je tudi problem prizadevnosti in uspešnosti.

### **Tov. Dobnikar, kako kot mlad delavec, predsednik mladine in analitik dela glede na rezultate dela med mladimi in starejšimi, da se mladim očita pomanjkanje delovnih navad in da naj bi starejši zaradi daljše delovne dobe imeli večji osebni dohodek.**

Mladi delavci si šele s prihodom v delovno organizacijo prične ustvarjati

delovne navade, starejši delavci so si to že pridobili in razlike so zato prisotne. Posamezniki se pa med seboj razlikujejo, tako starejši kot mlajši.

Jenko Emil: Del navad mladi prinesejo s seboj, kot del vzgoje v družini. Pomembna pa je motivacija, ali želi zaslužiti, koliko potrebuje denar. Ko si začne mlad delavec ustvarjati družino, se odnos običajno vidno spremeni, interes za boljše delo se povečuje. Če pa mladi delavci nimajo večjih potreb, pa dalj časa nihajo v svojih hotenjih.

Maletič Jana: Pri razporejanju dela in organizacijskih spremembah mislim da pogosto grešimo, ker jih obravnavamo premalo celovito. Če neko delo

efekta, kot je to ostale dneve. Mislim da je v izkoriščanju delovnega časa še toliko rezerve, da bi ukinitve delovnih sobot lahko pripeljala do realizacije ciljev, ki smo si jih sedaj zastavili po drugi poti. Poudarjanje reda in discipline ter opozarjanje na sprejete rešitve ne vodi vedno k boljšemu delu, povzroča razburjenje in slabo voljo in vodi celo k še slabšemu delu. Zlasti če zadeve niso v celoti razčiščene, zlasti kot je bilo pri nas v Svili zaradi zamud in koriščenja 4 ur letnega dopusta.

Ob razmišljanjih o problemu drsečega delovnega časa bi kazalo razmišljati o posameznikih, ki ga izkoriščajo in »nabirajo ure« po 14 uri, na delo pa ne

\* \* \*

Noben sistem ne more delovati, če ne skrbimo za njegovo izvajanje, če ne kontroliramo uresničevanje sprejetega, nedvomno pa je prav, da se opuščaja preživeto in dograjujejo nova spoznanja. Tudi red in disciplina ter nagrajevanje po delu in rezultatih dela sta področji, kjer ne bomo nikdar dosegli toliko, da bi lahko bili zadovoljni in da sistema ne bi mogli še dograditi. Nesmiselno pa je kriviti sistem nagrajevanja, da je slab, neučinkovit, če je slab zaradi neizvajanja sprejetega, zaradi našega oportunitizma in linije najmanjšega odpora, če pričakujemo, da se bodo stvari uredile same od sebe ali nekdo drug za nas.

Razprava o teh vprašanih na vseh nivojih, od vodij dela, družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov pa naj bi prispevala k temu, da bomo imeli stališča med seboj poenotena, da bomo pometli pred svojim pragom in lastni sredini. Prav pa je, da v nadaljevanju nato opozorimo tudi na odstopanja o dogovorjenih načel. Prav je, da te zadeve obravnavamo v času, ko za to nimamo možnosti in čas in da to delamo zaradi nas samih, zaradi časa, ki je pred nami. V našem vsakodnevnem ponašanju pa kot posamezniki lahko razmišljamo, da ni prav in pošteno, če se ponašamo drugače kot se večina in kot smo se dogovorili, da je pravica in dolžnost vodij dela, delo organizirati in voditi, toda tudi ukrepati, če se dogovorjeno ne izvaja. Nagrade in kazni pa morajo biti odraz dela ali kršitev delovnih obveznosti, ne pa drugi, naši lastni kriteriji ocenjevanja. Vedno in vsega se tudi ne da objektivno oceniti, zato smo se tudi dogovorili za kriterije in način ocenjevanja dela. Če pa smo bili neuspešni in slabi, ni prav da krivdo zato valimo na vodje dela. Verjetno je res, da ima vsak sam o sebi najboljše mišljenje, toda živimo in ustvarjamo lahko le v danem okolju in biti moramo objektivni in pošteni do sebe in sodelavcev. Misli, izrečene za okroglo mizo naj zato ne bodo kamen spotike, temveč vodilo za razmišljanje, da besed o naših napakah in slabostih čez čas ne bo potrebno ponavljati. Posamezniki, ki pa zaradi svoje narave razmišljanja in življenja, ne morejo sprejeti dogovorjenih stališč, pa bo potrebno z ukrepi moralne, denarne in drugih vzpodbud pač opozarjati na to, da večina delavcev naše delovne organizacije pač živi in razmišlja drugače.

Wiegele Bogo



Za slabe navade smo žal bolj dovzetni kot za dobre

spremenimo ali odvezamo, pozabljammo na oceno obremenjenosti in če posamezniki niso dovolj obremenjeni, niso za to krivi sami, temveč njihovi vodje dela in organizatorji dela. Za slabe navade smo žal bolj zavzeti kot za dobre navade. Sistem nagrajevanja krivimo nato zato, ker nismo dodelali organizacije dela.

**Na področju reda in discipline ter nagrajevanja po delu in rezultatih dela ima pomembno vlogo stimulacija delavca. Pri redu in disciplini pravzaprav več govorimo o represivnem, kaznovalnem, prisilnem momentu, kot pa, da bi stanje izboljšali z boljšo motivacijo za drugačno, boljše delo delavcev! Kakšni so pogledi in razmišljanja delavcev o tem v naši DO?**

Časl Boža: Nekatero pojave pri delu opazujemo, jih spremljamo, komentiramo in iščejo se tudi možne rešitve za boljše delo. Delo ob sobotah tako v proizvodnji kot v režiji nima takšnega

pridejo nikoli pred 7 uro. Takšno »nabiranje ur« ni niti slučajno niti delovno (službeno) potrebno.

Nograšek Jože: Ljudje smo nagnjeni k temu, da želimo doseči nek rezultat na čim lažji način, posamezniki vidijo za dosego cilja različne poti. Nekdo si ustvari dohodek z delom, drugi vidi pot v kupčiji, preprodaji ipd. Če mu to uspe, si v prihodnje ne bo trudil, da bi se preživljal s trdim delom, ker je to težja pot.

V obilici omejitev v naši družbi lahko rečemo, da smo delo razvrednotili in da se boljše uveljavljajo sredine, ki so se znašle v okolju in uspeh poslovanja ni vedno odraz dela in prizadevnosti.

Sistem kot celota ni slab, le da ga v praksi izkrivljamo ter skoraj vedno najdemo zagovor in opravičilo za svoje lastno odstopanje poti. Kot v širši družbi, je tudi v naši delovni organizaciji problem izvajanja sprejetega in v manjši meri pomanjkanje izhodišč in ciljev.

Iz uradnih listov  
za življenje

# POLITIKA EKONOMSKIH ODNOSOV S TUJINO V LETU 1987

Z resolucijo o politiki uresničevanja družbenega plana Jugoslavije od 1986. – 1990. leta so v letu 1987 kot temeljni cilji in naloge opredeljene v:

- znatno rast izvoza;
- povečanje produktivnosti dela;
- in znižanje inflacije.

Valutna usmeritev je nujna glede na to, da je bila v lanskem letu sicer dosežena večja rast proizvodnje od planirane, konvertibilni izvoz pa je bil realno za 2 % nižji od leta 1985, zato pa je bila rast proizvodnje usmerjena v plasma na domači trg in klirinški izvoz. Družbeni proizvod naj bi se v letu 1987 realno povečal za 3 %, ob rasti zaposlenih za 2 %, produktivnosti dela za 1,1 % in realni rasti življenjskega standarda za 1,2 %, ob tem pa industrijska proizvodnja za 3,5 %.

Izvoz blaga naj bi se povečal za 6,3 % na konvertibilnem področju, uvoz blaga pa za 3,5 %. To bi bil pogoj za višek v tekoči plačilni bilanci države.

Zaradi oblikovanja deviznih rezerv države, ki so potrebne zaradi zagotavljanja zunanje likvidnosti države in se bodo oblikovale v višini dvomesečnih plačil tujini in vrednostno predstavljajo 3 milijarde dolarjev, bomo v letu 1987 obzirili skoraj nepremagljive težave oziroma zastoje pri plačevanju tekočih nalogov v tujino.

V letu 1986 je bilo na nivoju države oblikovanje tovrstnih rezerv zanemarejeno. Eden od razlogov za zastoje v plačevanju v tujino v letu 1986 za uvoz reprodukcijskih materialov je bilo tudi hitrejšo zniževanje absolutne ravni dolga države od planirane, ki je znašala namesto 700 okoli 1.200 milijonov dolarjev. Ker pričakujemo, da se politika države ne bo spremenila, se rezerva dvigne na 3,5 milijarde dolarjev, kar pa verjetno blokira vsa plačila organizacij v tujino.

Temeljni vzvodi tekoče gospodarske politike za zagotavljanje dohodkovne motivacije za planirano rast izvoza naj bi bili:

- politika realnega tečaja dinarja z njegovim sprotim prilagajanjem glede na razlike v rasti inflacije v državi, v primerjavi z državami – glavnimi zunanjetrgovinskimi partnerji Jugoslavije;
- izvozne spodbude najmanj na ravni doseženih v II. polletju 1986;
- in ustrezni ukrepi v kreditno-monetarni politiki, zlasti glede mož-

nosti kreditiranja izvoza in njegove priprave.

Kako pa to občutimo v gospodarstvu? Pri politiki tečaja nista upoštevana tudi ostala dva kriterija, določena v Zakonu o deviznem poslovanju, to je uresničevanje ciljev projekcije plačilne bilance in odnosov ponudbe in povpraševanja na deviznem trgu, kot korekturna elementa na prvo merilo. Ker se stopnja inflacije meri po rasti cen industrijskih proizvajalcev, kar ustvarja precejšnje razlike v primerjavi z rastjo cen na drobno, temu pa sledijo še občutne časovne razlike v prilagajanju tečaja, je že danes jasno, da dohodkovne motivacije za izvoz blaga ne bomo dočakali, saj večina izvoznikov v izvozu dobiva manjši dohodek, kot pri prodaji enakega blaga na domačem trgu.

Pri izvoznih spodbudah so trenutno sredstva zagotovljena, pa tudi posli oplemenitenja blaga so izenačeni pri stimulacijah z izvozom enakih vrst blaga.

V kreditno-monetarni politiki so bili sprejeti ukrepi, ki v danih okvirih zadovoljivo določajo možnost za kreditiranje priprave izvoza in sam izvoz. Tovrstni krediti so izven omejitev plas-majev bank, obrestne mere za te na-

mene pa bodo znašale 75 % splošne obrestne mere.

Uvoz surovin in reprodukcijskih materialov se bo zagotavljal praviloma na blagovni kredit.

Uvoz opreme je predviden v večjem obsegu kot v letu 1986, saj okvir predstavlja 31 % obračunane amortizacije opreme in 9 % ustvarjenega konvertibilnega izvoza iz leta 1986. To pa ob možnosti izkoriščanja petletnih pravic za uvoz opreme omogoča vrsti organizacij hitrejši razvoj in modernizacijo.

Politika države pri zadolževanju v tujini bo predvsem v dodatnem zadolževanju, t.j. v izkoriščanju kreditov mednarodnih finančnih organizacij. Krediti bodo uporabljeni za strukturno prilagajanje gospodarstva in za izgradnjo infrastrukturnih objektov.

Sredstva Mednarodne banke za obnovo in razvoj se bodo uporabljala tudi za hitrejši razvoj gospodarsko nerazvitih republik in SAP Kosovo. Bistveni problem, ki ostaja še vedno odprt, pa so očitno tečajne razlike oziroma vračanje teh kreditov po realni ceni, pri nekaterih subjektih pa tudi zagotavljanje dinarskih sredstev.

Toliko o politiki ekonomskih odnosov države v letu 1987. Kako se bomo v Svilanitu uspeli temu prilagoditi, pa prihodnjč.

*Marija Sitar*



## BODICA

### Pogovor ob oglasni deski

Marjeta in Francka stojita pred oglašno desko in pregledujeta zapiske. Izobešeni so rezultati delovne uspešnosti za januar. Ena gleda rezultate, druga pa se posmehne in pravi:



*Pazi! Prihaja »najnovejši« zapisnik!*

MARJETA: »Poglej, pogledaj Francka, danes, 6. februar je tu, šele zdaj je na oglasni deski zapisnik 7. redne seje DELAVSKEGA SVETA DELOVNE ORGANIZACIJE, ki je bila že 23. 12. 1986! Tista, ki je zapisnik pisala, če ga že ni imela časa prej narediti, bi na koncu pod točko 4, vsaj lahko izpustila čestitke direktorja DO za uspehe in srečo v novem 1987 letu!«

FRANCKA: »Ali še nisi opazila tega, da tudi druge zapisnike dobimo na oglasne deske s tako zamudo, da bi bilo vseeno, če jih sploh ne bi bilo!«

MARJETA: »Imaš prav, mene mojster takoj »štrafa« za napako, ki se mi ob koncu meseca krepko pozna, kaj misliš, ali šef takim tudi zniža oceno ali pa tega še opazi ne?«

*Stanka*



## O NALOGAH NAPISANIH NA HRBET SINDIKATA

**Pravila o organiziranosti in delovanju sindikalnih organizacij nam sindikalizem nalagajo dolžnosti, da se ob zaključku vsakega leta zberemo in skupaj z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami pregledamo in ocenimo naše delo in aktivnosti med letom, ki smo ga zaključili. Takemu razširjenemu sestanku delovnih ljudi pravimo sindikalisti »Letna konference sindikata«.**

Na ocenjevanje sedaj že lanskoletnega dela, predstavitve planov in načrtov delovanja sindikata v Svilanitu smo se zbrali 18. decembra 1986. Po uvodnih formalnostih, ki so značilne za vsak sestanek, kot so izvolitev delovnega predsedstva, zapisnikarja in overovateljev, nam je tov. Jerman predstavil »Pravila o organiziranosti in delovanju osnovnih organizacij Zveze sindikatov«.

V nadaljevanju je bilo predstavljeno splošno delo naše organizacije v letu 1986 od izvolitve novega predsedstva in štirih izvršnih odborov, ki je bilo opravljeno na prejšnji letni seji v letu 1985. Prvo veliko delo, ki nas je čakalo, je bila izvedba volitev za samoupravne organe naše delovne organizacije, kakor tudi delegacije in funkcije na ravni občine in republike. Potrebno je bilo izvesti obširno akcijo evidentiranja možnih kandidatov, dobiti njihovo privolitvev in podpis na posebnih izjavah. Pri tem delu smo naleтели na težave, kot so: preobremenje-

nost posameznih ljudi z najrazličnejšimi funkcijami v samoupravljanju, ali nezainteresiranost in neresnost nekaterih posameznikov. Pri tem delu smo ugotovili, da je delo v samoupravnih organih naloženo na pleča posameznikov, ki pač privolijo v izvolitev ali imenovanje. Po uspešno in dobro zaključenih volitvah je bilo delo sindikata tekoče usmerjeno v program in pa tudi v stalne naloge, ki so značilne za sindikat in našo delovno organizacijo. Osnovni namen našega dela v nadaljevanju je bil v nenehni skrbi za zaščito poslovnih delavcev, saj spričo razmer, ki so v tem obdobju, v naši družbi postaja osebni in družbeni standard delavca vedno težji. Zato smo z vso pozornostjo sledili rezultatom poslovanja naše delovne organizacije, saj vemo, da je od teh rezultatov odvisna naša prihodnost. Ocenili smo, da je bilo gospodarjenje kakor tudi delo naše delovne organizacije dobro, kar je tudi razvidno iz zelo dobrih poslovnih rezultatov. Ugotovili smo, da stvari

na področju izvoza in devizna politika niso tako urejene, da bi izvoz pospeševale, pač pa se že čuti izvozna stagnacija, ker so izvozniki preveč prizadeti in to velja tudi za našo delovno organizacijo.

Realno planiranje je zelo otežkočeno, ker nam inflacija neusmiljeno razvrednoti delo. Obveznosti, ki jih moramo po samoupravnih sporazumih odvajati, so zelo velike in nam delajo skrbi, kako se bomo razvijali sami, saj vemo, da je tekstilna industrija specifična in da je treba vedno slediti novi tehnologiji in modi, da ostaja naš proizvod zanimiv za domačega in tujega kupca.

V mesecu marcu preteklega leta je potekal v Cankarjevem domu v Ljubljani 11. kongres Zveze sindikatov Slovenije. V pripravah nanj smo tudi v naši delovni organizaciji sodelovali in pripravili nekaj predlogov in kritik.

V predsedstvu konference sindikata smo vso pozornost usmerjali v socialno politiko v delovni organizaciji. Sodelovali smo pri razdeljevanju kreditov za nakup stanovanj in individualno gradnjo. Trudili smo se, da bi bilo zagotovljeno počitniško bivanje naših delavcev ob morju in drugje kar najbolj pravično. Z veseljem povemo, da bo letos omogočeno tudi zdraviliško bivanje v novi hišici v Čateških toplicah. Precej Svilanitovih delavcev je koristilo tudi preventivno okrevanje.

Inovacijska dejavnost nam je v Svilanitu v preteklem letu nekako zamrla. Med letom smo imeli v naši delovni organizaciji skupen sestanek z občinsko inovacijsko komisijo. Obravnavali smo problematiko nagrajevanja inovatorjev oziroma izplačilo avtorskih odškodnin. Prav tako smo obravnavali probleme, s katerimi se srečujejo inovatorji po različnih delovnih organizacijah, pa tudi pri nas.

V mesecu novembru nas je obiskala delegacija hrvatskih sindikalnih delavcev tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije. V razgovoru z njimi smo si izmenjali mnenja in izkušnje.

Gotovo pa sindikat bolje poznamo po tisti plati, ki nam prinaša bolj vidne in pa otipljive stvari. Na naših ramenih je organizacija skoraj vseh prireditvev in pa organizacija športnega in kulturnega življenja v delovni organizaciji. Pohvaliti moramo delo obeh in trud tako športnega kakor tudi kulturnega animatorja.

Iz poročila športnega referenta tov. Haseeba lahko vidimo, da so bile skozi vse leto organizirane razne športne prireditve, tako v odbojki, kegljanju, kolesarjenju, streljanju, plavanju, šahu, tenisu in drugih panogah. Bili smo tudi udeleženci na občinskih sindikalnih tekmovanjih. Pohvalimo naj tudi delo naših kolesark. Za obisk planin bi radi pridobili še več privržencev, čeprav je Jalovec osvojilo kar precejšnje število naših sodelavcev.



Predlog bi bil seznam vseh kulturnih prireditvev, ki smo jih lahko obiskali med letom in je bil sindikat organizator pri nabavi vstopnic in kart. Najbolj obiskana prireditev je bil vsekakor koncert anambla Avsenik v Lahovčah. Ugotavljamo, da nam takih prireditvev manjka tudi v kamniškem prostoru. Tudi druge prireditve kot so dedek Mraz, Dan žena, tovarniški praznik in podobno, so delo sindikata.

Med letom smo organizirali številne sindikalne prodaje, kar je naletelo na velik odziv zaposlenih, predvsem zaradi položaja in razmer v katerih se nahajamo in menimo, da bi s prakso nadaljevali. Na majskem izletu, srečanju Svilanitovih delavcev, nas je bilo lepo število in upamo, da so bili zadovoljni.

Na letni konferenci smo predse položili tudi račune. Ugotovili smo, da smo tudi po finančni strani dobro poslovali, tako da smo namenili 50 starih milijonov tudi v blagajno sklada samopomoči. In tako naprej...

Za delo v bodoče smo se domenili:

- Osnovna organizacija sindikata si v svoj program dela za leto 1987 zastavlja kot glavno nalogo nenehno skrb za socialni položaj naših delavcev.
- Prizadevali si bomo sodelovati pri spremljanju rezultatov poslovanja, obveščanju in obravnavi kvartalnih in zaključnega računa.
- Izboljšanje samoupravljanja naj še naprej velja kot naloga sindikata, kar nas obvezujejo tudi kongresni dokumenti.
- Pozornost bomo posvečali tudi nagrajevanju po delu in rezultatih dela. V letu 1987 morajo biti gotove nove analitske ocenitve del in nalog v naši delovni organizaciji.
- Kljub težkim gospodarskim razmeram bomo morali še naprej skrbeti za reševanje stanovanjskih problemov naših delavcev.
- Ohraniti moramo sistem informiranja v delovni organizaciji in ga razvijati še naprej.
- Vsem zaposlenim bomo poskušali nuditi možnost udejstvovanja na športnem in kulturnem področju.
- Sodelovali bomo pri organizaciji Karavane prijateljstva, ki jo v letu 1987 organizira občina Kamnik.

Skozi vse leto bomo reševali tekočo problematiko, ki je pisana na hrbet sindikata. Skušali in trudili se bomo ljudem čimbolj približati in z njimi sodelovati. Zato z veseljem sprejemamo vse predloge, ki jih bomo skušali vtakati v naše delo.

Jože Nograšek

# S POVPREČNOSTJO DELA NISMO ZADOVOLJNI!

**V mesecu januarju smo imeli letno konferenco OO ZK Svilanit. Poskušali smo potegniti črto in ugotoviti naše napake in slabosti, pa tudi dobro delo naših osnovnih organizacij. Ocenjevali smo vključevanje naših članov na družbenopolitičnem področju v delovni organizaciji in tudi v širši družbeni skupnosti ter program dela za leto 1987.**

Na posvetu sekretarjev OO ZK je bila podana ocena za naše delovanje. Ocenili smo, da smo z našim delom lahko le povprečno zadovoljni. Ker s tem nismo zadovoljni, smo se vprašali, kje tičijo vzroki za to. Eden od vzrokov je, da je naše poslovanje dobro, da ni težav in večjih problemov, osebni dohodki so dobri in to nas uspava. Zavedamo se, da moramo s tem prekiniti in biti pripravljeni na težje situacije, da nas ne bi presenetile.

Naši člani so se aktivno vključevali na širšem družbenem področju, vendar v sami organizaciji bolj slabo. Veliko je bilo izostankov zaradi različnih vzrokov. Aktivni so vedno le eni in isti.

Pri svojih nalogah smo se trudili, da bi cilje in naloge, ki smo si jih zastavili za tekoče leto, realizirali.

Kolektiv praktično nismo obveščali o naših aktivnostih preko glasil. Proble-

me in tematiko v delovni organizaciji smo v glavnem obravnavali in reševali skupaj z izvršnimi odbori sindikata in delno tudi z Osnovno organizacijo mladine. V skladu s programom dela občinske konference ZK Kamnik bodo tudi naše osnovne organizacije ZK v prvem polletju obravnavale vrsto nalog, ki zadevajo našo delovno organizacijo in občino. Ena izmed osnovnih nalog članov ZK je dejavnost v lastni osnovni organizaciji in prav dogajanjem v kolektivu bo treba v prihodnjem obdobju posvetiti večjo pozornost. Uresničevanje socialističnih samoupravnih odnosov v naših temeljnih organizacijah, podrobna analiza gospodarjenja in razprave o naših razvojnih načrtih, vse bo moralo ostati v središču pozornosti vseh družbeno političnih organizacij. Osnovna organizacija ZK se bo še nadalje aktivno vključevala v obravnavo izhodišč letnih in srednjeročnih planov.

Posebno pozornost moramo v naši organizaciji posvetiti delu z mladimi. Ena osnovnih nalog in obveznosti je izobraževanje članov ZK, skratka izboljšati moramo idejno politično usposabljanje. Sproti pa bomo seveda še naprej obravnavali tekoče probleme.



## BODICA

### Doslednost pa taka

Težko je najti prava merila za nagrajevanje strokovnih in režijskih delavcev, pa so kot kaže zanje našli kar rešitev: vplivnosti razdelili po povprečni količini, povprečni kvaliteti, dohodku (ki ga imamo vsi) in kriterij, ki naj bi še ostal, naj bi bil namenjen osebnemu ocenjevanju in bi bil merilo uspešnosti in prizadevnosti posameznika.

Izničili smo ta slednji kriterij in zanj našli REALIZACIJO PRODAJE. Ko smo ugotovili, da veliko teh delavcev res vpliva na rezultate prodaje, smo na ta kriterij vezali tri četrtine režijskih delavcev, ki imajo primerne rezultate faktorja uspešnosti.

Povprečje je zagotovljeno, kaj pa naša prizadevanja in zalaganja za delo?! V 16., 17. in 20. členu Pravilnika o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo piše, da se mora opraviti letna korektura kazalcev delovne uspešnosti. Še posebej pa 2. odstavek 20. člena govori o tem, da se »pri vseh drugih kriterijih, kjer se med letom dosega nadpovprečni in podpovprečni rezultati – povprečna ocena večja od 9 oziroma manjša od 6 v obdobju treh mesecev – je potrebno opraviti korekturo.«

Toda, ali smo res tako uspešni pri prodaji naših izdelkov, da korekcija za REALIZACIJO PRODAJE NE VELJA?

V lanskem letu je bila ocena 9 le junija in julija, v ostalih mesecih pa ocena 11. Žal tudi leto 1985 ni bilo drugačno, saj sta bila samo maj in junij ocenjena z oceno 9!

Ali smo letos vsaj pregledali količinske, kvalitetne in skupinske normative in jih po potrebi koregirali?

Kar samozadovoljno čakamo pri dobrih osebnih dohodkih?!

Ula

# ČUTI SE NAPREDOVANJE IN PRIZADEVNOST!



V soboto, 24. januarja, smo imeli Svilanitovi gasilci letno konferenco v našem gasilskem domu. Na konferenci smo pregledali in ocenili del našega gasilskega društva v preteklem letu in se dogovorili za nadaljnje delo v prihodnjem obdobju. Vsa poročila in razprave o njih so pokazale, da je bilo društvo delovno. Kljub težavam nam je uspelo uresničiti večji del nalog, ki smo si jih zadali. Delo našega društva v preteklem letu – kot je pokazala razprava, je bilo pravilno! – Usmerjeno je bilo v preventivno dejavnost, saj vemo, kako je naša delovna organizacija izpostavljena nevarnosti požara. Na tem področju bomo morali še delati, tako gasilci kakor tudi strokovne službe, saj bomo le z večjo strokovnostjo in množičnostjo prišli do še boljšega in učinkovitejšega varovanja našega premoženja in delovne organizacije. Obravnavali smo kadrovske probleme, ki jo rešujemo s precejšnjimi težavami, saj nam primanjkuje aktivnih članov. Strukturo članov društva sestavljajo večinoma proizvodni delavci, ki najpogosteje zapuščajo delovno organizacijo in naše vrste. Zato smo menili, da moramo pridobiti novozaposleno mladino v naši delovni organizaciji. Nadalje smo ugotovili, da v TOZD Svila ni nobenega aktivnega gasilca, medtem ko je v preteklosti bilo nekaj deklet, ki so lepo sodelovala v društvu. Tov. Novak, direktor TOZD Svila, je bil tudi mnenja, da bi bilo zaradi narave dela in raznih materialov v tkalnici priporočljivo, da bi se čimveč delavcev vključilo v gasilsko društvo.

»Poročila so bila dobra in zelo izčrpna, čuti se napredovanje in prizadev-

nost«, nas je pohvalil delegat Občinske gasilske zveze tov. Tone Osenar. Predlagal je, da bi več gasilcev prejemalo Gasilski vestnik. Izrazil je tudi željo, da bi si kamniški gasilci ogledali našo novo pridobitev – to je protipožarni sistem za javljanje in gašenje požara. Nadalje smo na priporočilo

Občinske gasilske zveze sprejeli sklep, da se začne pisati in urejati kronika gasilskega društva Svilanit, saj se bliža že lep ljubilej – 20-letnica ustanovitve. Za to delo je bil zadolžen in je naloge tudi sprejel, naš častni član in ustanovni član tov. Alojz Konda. Razpravljali smo tudi o nabavi novega gasilskega avtomobila, ker je sedanji dotrajan in zastarel. Obravnavali smo tudi pomanjkljivosti, ki so še v našem gasilskem domu. Zavedamo se, da je naložena skrb za materialni položaj društva organom upravljanja in vodstvu podjetja, zato skušamo pridobiti zaupanje tudi na ta način, da imamo v gasilski shrambi vzoren red ter urejeno materialno evidenco gasilske opreme. Delavci Svilanita so lahko zadovoljni, da imajo delovno in skrbno gasilsko organizacijo. V veliko zadovoljstvo pa nam je bilo, da smo na letošnji letni konferenci sprejeli v naše vrste tri mlade fante in štiri dekleta, katerim smo zaželeli, da bi postali dobri in delovni gasilci.

Po vseh razpravah lahko rečemo, da smo, kar nas je aktivnih Svilanitovih gasilcev, le izpolnili po svojih močeh naloge, ki smo si jih zadali.

Program dela, ki smo ga sprejeli za naprej in je bil na konferenci še dopolnjen in potrjen, nam nalaga dolžnosti, da se bomo morali za njegovo uresničitev zavzeti vsi člani našega društva, pa tudi vsi, ki danes delamo in živimo v delovni organizaciji.

*Peter Tajč*

## GASILCI IZPOLNILI DELOVNI PROGRAM

Leto se je kar hitro obrnilo, ko so se Svilanitovi gasilci 24. januarja letos zbrali na letni konferenci. Iz podanih poročil je ugotoviti, da so bili člani društva zelo delavni. Ne samo poročila tudi dejstva to potrjujejo. Pomagali so pri preizkusu gasilnih naprav, vadili z gasilno opremo, sodelovali na gasilskih tekmovanjih in izvrševali še druge vzporedne naloge. Niso pa bile uresničene tiste programske naloge, ki so vezane na večje materialne izdatke. Potrebe za boljšo opremljenost društva se kažejo v tem, da bi vgradili v stolpu gasilskega doma vitel za dviganje mokrih gasilskih cevi, uredili centralno ogrevanje orodjarne in priključiti telefon. Ena največjih investicij pa je nakup novega gasilskega avtomobila. Avto, ki se sedaj v uporabi je izrabljen. Nanj se ni kaj dosti za zanesti, pa tudi pogosta popravila veliko stanejo. Kako priti do novega gasilskega avtomobila je zaenkrat še odprto vprašanje. O tem vprašanju bodo morali kaj kmalu sklepati tudi organi upravljanja. Druge nabave za opremo gasilskega doma pa niso tako velike, da jih ne bi tekom leta uresnili. Propagandna aktivnost članov društva je rodila sadove, saj smo pridobili nekaj novih članov in članic in tudi v bodoče se bomo trudili, da nas bo več, kajti zavedamo se, da nam še tako sodobna oprema ne pomaga, če ni zanj usposobljenih ljudi. Noben računalnik ne more izračunati, kdaj lahko pride do požara ali elementarne nesreče. Današnja gasilna tehnika zahteva visoko usposobljene strokovne kadre. Za to gasilstvo ni samo sebi namen. Njegove naloge so v prvi vrsti vzgoja ljudi, kako preprečevati požare in uporabljati gasilno opremo. Gašenje požarov in reševanje pa sta druga naloga, ko mora človek poseči v gašenje, da bi preprečil nepredvidljive posledice. Zdaj, ko so v tkalnici frotirja montirane samodejne gasilne naprave je bilo slišati »zdaj pa gasilcev ne rabimo«. Takšno mnenje ali podtikanje je hudo zmotno. Avtomatski gasilni sistem, če tudi bi bil še tako popoln, brez skrbne gasilčeve ali vzdrževalčeve roke ne bi deloval. Te naprave se morajo z vso skrbjo in čutom odgovornosti negovati kakor majhno dete. Le tedaj, če bodo stalno pod strokovnim nadzorstvom se lahko nanje zanesemo, da bodo pravočasno najavile zatek požara. Kljub najsodobnejšim tehničnim pripomočkom in strokovni usposobljenosti gasilcev nas veliki požari še vedno presenečajo, saj zahtevajo veliko materialno škodo in ne redko tudi človeška življenja.

*Alojz Konda*

# SPISEK POTREB IN ŽELJA V LETU 1987 JE DOLG

Z zaključnim računom se ob razporejanju dohodka razporedijo tudi sredstva za sklad skupne porabe, ki je, kot pove že ime, namenjen za zadovoljevanje naših skupnih potreb, reševanje socialnih problemov ter vsa tista izplačila, ki niso rezultat neposrednega dela ali učinkovitosti posameznega delavca. Razporeditev sredstev v sklad skupne porabe pa ima svojo posebnost. Z družbenimi usmeritvami in zakonskimi določili je omejen. V letošnjem letu po zaključnem računu v sklad skupne porabe ne bi smeli razporediti več kot v lanskem letu, povečano največ do rasti osebnih dohodkov. Druga pomembna omejitev po zakonu pa je ta, da se sredstva v sklad razporedijo ob zaključnem računu za preteklo leto, vendar se v tekočem letu iz sredstev sklada ne sme porabiti več kot je bilo razporejeno. Plan sklada skupne porabe se mora zato planirati v takšni (nominalni) višini, kot bodo dejanska izplačila preko celega leta. Do porabe pa se razporejena sredstva sklada skupne porabe lahko uporabljajo kot tekoča sredstva na žiro računu.

Novi zakon o celotnem prihodu in razporejanju dohodka prinaša nekatere novosti, ki bodo vplivale že na formiranje sklada ob tem zaključnem računu, saj osebni prejemki v drugi polovici leta ne bodo šli več iz sklada skupne porabe, temveč bodo bremenili tekoče osebne dohodke.

Spisek potreb in želja je vsako leto dokaj velik, vedno poteka vsklajevanje s črtanjem želja, nikoli se še ni zgodilo, da bi sredstva ostajala.

Osnutek potreb za sklad skupne porabe se običajno pripravi v splošno-kadrovski službi. Nekatere postavke so v izhodiščih poznane iz družbenih usmeritev in določil v samoupravnih splošnih aktih. Osnova za nagrade ob upokojitvi je trikraktni povprečni osebni dohodek v devetih mesecih preteklega leta v republiki in odpravnina bo letos tako v višini 316.550 din. Inflacija pa pri teh postavkah povzroča kar nekaj težav, saj je višina odpravnine realno v začetku leta višja kot pa ob zaključku leta. Čeprav ob odpravnini govorimo o treh povprečnih osebnih dohodkih, to že ob izplačilu v začetku leta realno pomeni le dva povprečna osebna dohodka, ob koncu leta pa je to le še ena dobra plača. Pri

predlogu sprememb panožnih sporazumov je bilo s strani naše delovne organizacije predlagano, da naj se za odpravnino kot osnova upošteva osebni dohodek v pretekli polovici leta ali pa sedaj določena višina valorizira

za rast osebnih dohodkov do meseca pred upokojitvijo. Odgovora na naš predlog zaenkrat še ni.

Jubilejne nagrade so predvidene v maksimalni višini po družbenem dogovoru in bodo jubilarji – 30-letniki dobili po 125.000 din, 20-letniki 95.000 din in 10-letniki 62.000 din. Pri jubilarjih je v letošnjem letu zanimivo tudi to, da bomo imeli kar 28 jubilarjev 30-letnikov, 4 jubilarje 20-letnike in 40 jubilarjev 10-letnikov.

Regres za letni dopust bo izplačan v povprečni višini 50.000 din, osnova za izplačilo regresa za posameznega delavca pa bodo kriteriji:

## SKLAD SKUPNE PORABE

	Netto	Brutto	št.del.	Skupaj
<b>Osebni prejemki</b>				
Regres za letni dopust	50.000	56.470	892	50.371.240
Nagrade ob upokojitvi	316.550	357.512	11	3.932.627
Jubilanti:				
– 30 let	125.000	141.175	28	3.952.900
– 20 let	95.000	107.293	4	429.172
– 10 let	62.000	70.023	40	2.800.920
Oktohrske nagrade	50.000	56.470	3	169.410
	25.000	28.235	22	621.170
Srečanje upokojencev	25.000	28.235	138	3.896.430
Regres upokojencem	25.000	28.235	138	3.896.430
Socialne pomoči	160.000	180.704	4	722.816
Dan žena	10.000	11.294	645	7.284.630
<b>Materialni stroški</b>				
Pogostitev upokojencev	6.500		138	897.000
Dan žena – nageljni	250		645	161.250
Novoporočenci	12.500		25	312.500
Knjige za upokojence	40.000		11	440.000
Knjige za knjižnico				50.000
Piknik Kamn. Bistrica	2.500		270	675.000
Sindikalni izlet			180	600.000
Dedek Mraz	12.500		570	7.125.000
Kolektivno zavarovanje				960.000
Osmrtnice				250.000
Tovarniški praznik				4.500.000
Tulci plakete				1.000.000
Preventivno okrevanje	110.000		42	4.620.000
Preventivno okrevanje otrok	55.000		5	275.000
Šolnine				1.280.000
<b>Družbeni standard</b>				
Zavarovanje počitn. obj.				1.000.000
Regresiranje prehrane (LD)				1.250.000
Stroški kampiranja				3.000.000
Funkcionalni stroški počitn. obj.:				
– Čatež				1.500.000
– Novigrad				1.000.000
– Mareda				500.000
Stroški vzdrž. počitn. obj.:				
– V. planina				500.000
– Rab				1.000.000
Garsonjere Mareda				20.000.000
Nabava opreme in OS:				
– Rab				1.000.000
– prikolice				3.000.000
– Mareda				2.000.000
VVO Anton Medved				200.000
Osnovna šola Mekinje				200.000
ZD Kamnik, obr. zob. amb.				500.000
Obrat družbene prehrane:				
– drobni inventar				1.000.000
– projekt razširitve				600.000
<b>Dotacije</b>				
KOO Sindikata				700.000
DITT				200.000
Društvo rač. in finančnih delavcev				50.000
ZSMS				120.000
IGD				220.000
Mladinske delovne brigade				100.000
Pomoči DPO, društvom in KS				400.000
KS				5.461.743

- osebni dohodek delavca glede na povprečje v DO
- število otrok
- delovni pogoji.

Pri oktobrskih nagradah, denarnih bonih za dan žena in dedku Mrazu je v primerjavi s preteklim letom povečanje osnov večje kot je bila rast OD oziroma sklada skupne porabe v povprečju. Čeprav gre v posameznih primerih bolj za simbolične vrednosti, so nekateri zneski postali tako nizki, da so postali skoraj sramota. Denarna nagrada za oktobrske nagarajence na nivoju delovne organizacije bo 50.000 din, oktobrska nagrada, ki jo za prizadevnost podeljujejo sveti delovnih enot pa 25.000 din. V preteklem letu pa so bile te nagrade 20.000 oziroma 10.000 din. Na področju osebnih prejemkov se še naprej ohranja nagrada za upokojece v višini 25.000 din. Kot novost pa se uvaja regres za letni dopust za naše upokojece v polovični višini našega regresa. Nedvomno bodo upokojeenci te novice zelo veseli, ob nizkih pokojninah, ki so v marsičem tudi dokaz naših hotenj, da s premoženjem, ki so ga oni ustvarili, dobro gospodarimo in na njih nismo pozabili.

Precejšen del sklada skupne porabe je namenjen našemu dopustovanju, oziroma kot pravimo, družbenemu standardu.

Za nakup dveh garsonjer v Maredi se planira 20.000.000 din, k temu pa bo potrebno prišteti še približno 2.000.000 din za nakup opreme. Iz sredstev sklada skupne porabe preteklega leta pa je že bil nabavljen del opreme v višini 2.300.000 din.

Ceprav je kampiranje najcenejši od njih, nam bodo stroški kampiranja pobrali kar 3.000.000 din našega sklada skupne porabe. Prav toliko pa se predvideva še za nabavo razne opreme, saj so baldehini v precej slabem stanju, če bo vse po sreči, pa bodo že v tej sezoni v njih lične kovinske police, ki bodo omogočale shranjevanje živil in drugih potrebščin za letni dopust, za katere včasih v prikolici kar ne vemo, kam z njimi.

Glede na večjo investicijo v nakup garsonjer, v drugih počitniških objektih ne bo večjih investicij in vzdrževalnih del, saj je sklad omejen in njegove možnosti zato niso neizčrpne. Pri izplačilih iz sklada pa se je razmišljalo tudi o regresiranju malice, vendar bi že za minimalni regres potrebovali precejšnja sredstva. Nedvomno je lažje tekoče pokrivati razliko med dovoljeno in ekonomsko ceno malice, kot pa si v času dopusta tega privoščiti po tržni ceni. Ob tem pa bomo bogatejši za objekte, ki bodo ostali tudi generaciji, ki prihaja za nami. *Bogo Wiegele*

## SNEG, SNEG, KRISTALNI ...



Drobne snežinke padajo ena za drugo skozi januarsko noč. Žarka traktorskih žarometov prebadata temo in velika kolesa mellejo pod seboj snežno maso. Sipek sneg se usipa nazaj v kolesnice in za traktorjem ostaja le malo vidna sled.

Ob nastanku novega dne se ob pičli cestni razsvetljavi le pojavi oranžno-rdeči napis Svilanit in ob skupni moči treh mož ter sodelovanjem lopate le uspe odpreti velika drsna vrata.

Pogled traktorista se obrne nazaj in plug rine pred seboj sipke kristale, ki se usipajo nazaj in nočejo ostati za robom ceste in dvorišča. Pomik naprej in nato spet vzratna vožnja, pogled nazaj, dvigovanje pluga in odpiranje snega... gibi, ki se ponavljajo vedno znova.

Prihod varnostnika po očiščenem delu dvorišča zmoti ritem in ustnice se rahlo razlezejo v nasmeh, ko beseda izveni v vabilo za požirek črne poživljajoče tekočine. Prijetno si je pogreti ohlajene in otrple ude, toda goste snežinke in hitro se premikajoči kazalci na uri ne dovolijo daljšega počitka. Najprej posamezni, nato pa vedno gostejši koraki, si utirajo pot do posameznih vrat, strkavanje čevljev, plaščev in dežnikov s svojimi šumi motijo jutranji mir. Toda kmalu nato nočni mir preglesi šum in ropot strojev, začutiti je utrip novega dne. Le zunanji vrvež je manjši, tovarnjaki se ne premaknejo s svojega mesta in tudi tujih vozil ni.

Ob skladišču surovin se pojavijo možje z lopatami in iz manj dostopnih mest nametavajo sneg pred železen plug, ki ga meter za metrom rine pred seboj. Končno je pot prebita in na tovarnjak se naloži prazne zaboje in rumena cerada se skozi sneg prebija proti Litiji, da bi bila preja za proizvodnjo tudi za naslednje dni.

Po obratih vodje dela iščejo moške moči, ki naj bi se z lopatami spoprijele z belim prahom ter očistile poti med posameznimi obrati, kar naj bi vneslo v življenje posameznih nalog nov utrip dela. Čutiti je vprašanje, kdo bo opravil potrebno delo in stregetroj, kako bo možno vzdržati v lahki



## BODICA

### Odgovor na pismo N. N.

Kot strela je med nas, »Svilanitove športnike« udarila »pisarija« neznanega avtorja, ki nas uvršča med ljudi, ki svoje življenje neločljivo povezujejo z žlahtno kapljico. To me je prisililo, da tudi sama rečem bobu bob.

Res je, da je alkoholizem resen družbeni problem in da je prisoten tudi v naši tovarni. Nesmisel pa je trditi, da je v naši tovarni postal alkohol del športne aktivnosti kajti, če bi bilo to res, potem bi bili vsi pijanci oziroma pijanke in vsi zelo resni kandidati zanje navdušeni športniki. To pa ne drži, mar ne? Športnik si lahko iz več razlogov. Šport je eno od področij samopotrjevanja, morda celo samopremagovanja, namenjen je ohranitvi zdravja in kondicije, lahko pa je tudi eno od področij družbenega življenja. Meni pomeni oboje. Pomeni mi sprostitev v družbi, rekreacijo, ki pa hkrati predstavlja tudi korist za moje zdravje.

Res je, da se tekmovanja rada končajo v gostilni, vzrok pa je zagotovo to, da se večja družba kje drugje ne more zbrati. Ta zbiranja pa vsekakor nimajo cilja praznjenja kozarcev, ampak družabnost. Na delovnem mestu ni časa za pogovor, tudi med samo tekmo ne, zato se ljudje, ki želijo bolje spoznati ljudi okoli sebe, nekje pač morajo pogovoriti. Res je tudi, da sama rada kdaj popijem kakšno pivo, to pa še ne pomeni, da sem kandidatka za pijanko kot je to slutiti iz članka neznanega avtorja. V Svilanitu delam že zelo dolgo, pa še nisem slišala za kakšen primer kanibalizma (»žretja« sodelavcev), zato se bom pod svoje vrstice podpisala, ker mislim, da je to stvar kulture, ne pa poguma.

Pa še to – v »štamprlu« človeka sodelavci ne morejo utopiti. Lahko pa se sam in to ne, če se podpiše pod svoje vrstice, ampak če mu je alkohol vsakdanji spremljevalec in sopotnik. Tega pa pri Svilanitovih športnikih doslej nisem opazila. Športni pozdrav!



– Kaj bi hodil med športnike, ko pa so mi ti »keglji« ljubši.

Mari Perčič

obutvi v snegu do kolen, ko obleka ni primerna za delo pri stopinjah pod ničlo in v snegu, ki se topi na razgretem telesu. Iščejo se zaščitna ogrinjala, škornji, bluže... vsaj nekaj je boljše kot nič. Tu in tam je slišati godrnjanje, nad naravo in tistimi, ki so odredili, da se je delo današnjega dne izpod strehe in zakurjenih prostorov preselilo pod milo nebo.

Skupina mož se po lestvi povsipe na streho in do pasu zagazi v belo pokrivalo. Lopata za lopato se zasaja v beli klobuk in bela gmota pada na dvorišče. Korak drsi na gladki valovitki, noga tipa pod seboj varen korak, tu in tam možgane prebode misel, ali bo salonitka vzdržala pod težo moža. Pas in vrv daje le malo občutka, da bosta sosed na levi in desni dovolj močna, da pri morebitnem padcu ne bo treba premeriti celotne razdalje do tal. Končno je slišati ukaz, da bo polurni odmor, v menzi, ob čaju in sendviču in kakšnih 30°C višji temperaturi. Topla tekočina poživi krvni obtok in dvigne voljo, da bo naslednje uro in pol, do naslednje izmene, le še možno vzdržati.

In lopata za lopato na strehi manjša obremenitev, ki bi lahko upognila nekaj desetletij stare tramove. Toda nekaj zank ob vrvi ostane praznih. Morda fantje še pridejo, morda nekaj dimov več, človeško telo zahteva tudi svoje in se ne ozira na uro in delo. Toda zanke ostanejo prazne, delo je težje, saj je treba sneg do sosedu vreči dlje, težja je lopata zaradi upadle morale, ker se je sosed izmuznil.

Ob novi izmeni je slišati glasove mož brez škornjev in zaščitnih oblek, nekako nerazumljiv je ukaz, sedaj pa vsak svoje, saj je vendar vse to naše. Toda beseda ne popusti in sestavijo se nove skupine, vsaka se pomika k objektom, kjer sicer opravljajo delo pod streho. V novi skupini je tudi nekaj rok, ki že od jutra premetavajo drobni prah, nekaj jih sicer utrujenih in premraženih odmetava lopato za lopato z zavestjo, da sneženje ne poneha in se klobuk debeli. Med dolge zamahe se tu in tam prikrađe mastna kletev.

V skladišču brisač je temperatura krvi blizu vrelišča. Ve se kdo, toda ne zakaj morajo prav oni sami očistiti še sneg z lope, kjer se lege nevarno upogibajo. Išče se obraze, ki jih ob lopati ni bilo videti, so v tovarni ali jih ni. Ob prerakanju se pogrejejo prezebli udi, pozabi, da zaradi ohromljenega transporta delo pod streho sploh ne bi teklo normalno, misel beži v popoldan, koliko snega je na garaži in pred domačim pragom. Volja se ukloni pod ukazom črno na belem, da se mora. Z nejevoljo in jezo leti sneg s poševne strehe in srepega pogleda ne zmoti že izrečena beseda, da so tu in tam podobni objekti že klonili pod težo snega. Pozabi se na dobri dve uri prepira in nejevolje, ko bi precej dela lahko bilo že opravljeno, pozabi na tiste, ki so na drugem mestu prav tako

proti večernim uram odmetavali sneg s strehe in na tiste, ki so prvi in še naslednji dan cel delavnik vihteli lopate, ker jim je s strehe stoljeni sneg tekkel na tiskarske mize.

Povsem neopazno je bilo, da je v večernih urah zazvonil telefon in treba je bilo zapustiti toplo zakurjeno sobo ter v obratih organizirati skupine, ki so zaradi zamakanja morale na novo začeti odmetavati tam, kjer je še dopoldan bilo to popolnoma nepotrebno. Morda je zaradi spregledanega objekta, slabe ocene in ker pogled ni zabeležil vsega, treba v večernih urah nazaj in popraviti izpuščeno.

Traktorska kolesa pa še v tem času meljejo poteptani in na novo zapadli sneg pod seboj, kup je večji od iztegnjene roke moža za volanom. Oči prepredajo drobne rdeče nitke, vratne mišice so otrdele od stalnega

oziranja nazaj. Po dobrih 18 urah premikov naprej in nazaj se Viktor s traktorjem vrača utrujen domov. Nakrmiti bo treba še živino ... upajmo da ponoči ne bo novega snega in da telefonski klic ne bo prekinil nočnega spanca. Še pred zaprtimi očmi so kupi snega, ki jih bo treba še odvoziti, jutri in naslednje dni. Je pač zima in dogovor je tak, če ga bo nanese, ga bo treba pač odriniti in utreti pot. Dovolj ga je bilo na tleh, pa so ga odmetavali še s streh, nekateri z voljo, drugi z jezo, zaradi snega in zaradi ljudi. Če bi še kdo priskočil na pomoč, bi šlo hitreje in lažje, o zimi in njenih zobeh bi veljalo razmišljati že prej. Lopate bi lahko bile že v skladišču, po končanem delu bi se lahko vrnile tja, kjer so v začetku bile, ne pa da so obstale za vrati tu in tam v snegu in čakale, ko bo treba spet...

le



## BODICE

### Ujme ne izbirajo po izobrazbi

Letos smo vendar doživeli staro, predvojno zimo, za katere so nekateri ljudje trdili, da tistih pravih zim z obilico snega ni več. Letos je snega nasulo vsem. Kar preveč pa cestarjem, komunalcem in tudi nekaterim tovarnam saj so imeli s snegom in mrazom kar precej neprilik. Ne dolgo tega sta dva Svilanitova delavca hudo robantila zaradi kidanja snega s tovarniških streh. Spraševala sta se, ali so vsi Svilanitovi delavci samoupravljalci ali samo proizvodni delavci. Glede tega se nista mogla sporazumeti, ker je eden trdil, da so vsi odgovorni za tovarno, drugi pa je zatrjeval, da samo proizvodni delavci. To trditev je zagovarjal zato, ker je vodstvo tovarne odredilo kidanje snega samo proizvodnim delavcem. Nekateri delavci so morali kidati v rednem delovnem času in še popoldne. Po taki odločitvi naj bi torej obilica snega ogrožala samo proizvodne delavce?! Tistih delavcev, ki delajo za pisalnimi mizami pa se raznih ujm izogibajo! Zaradi te prave zime je bilo precej nejevolje, ker je obveznost kidanja in čiščenja streh udarila samo po eni strani. Tako visok sneg in meterski kapniki niso ogrožali tistih, ki delajo v stavbi z ravno streho. Vodstvo, ki je aktiviralo ljudi za čiščenje streh in tovarniških poti bi moralo mobilizirati tudi del moških iz skupnih služb. Vsaj v primeru elementarnih ujm ne bi smelo biti razlikovanja, saj smo v mirnodobnem stanju vsi pripadniki civilne zaščite. Tako sta delavca sklenila razgovor in se rašla.



– Glej, čudno, tale sneg pada samo po nas, proizvodnih delavcih!

Lok

### Proletarci Svilanita, kidajte pred svojim pragom!



Sneg je naletaval in videti je, da ga ne bo nikdar konec. Delavci Svilanita smo poprijeli za lopate in kidali kakor za štavo. A sneg, kakor da se je zarotil proti nam! Čistili smo ga s transportnih poti, skratka povesod tam, kjer je bilo za normalno delo to potrebno. Vendar se človek utruji, če ga kida – sneg namreč, več kot dvanaest ur, pa čeravno je samo delavec.

Resnici na ljubo je bilo proti koncu tretjega dne tudi že nekaj nejevolje. Zakaj pa je ne bi bilo? Odmetavali smo ga levo in desno, na svoj prag pa smo koraj pozabili. S tem mislim na naš šotor, tako da se bo vedelo s katerega konca leti pušica. No, da preidemo k stvari. Tistega sneženega

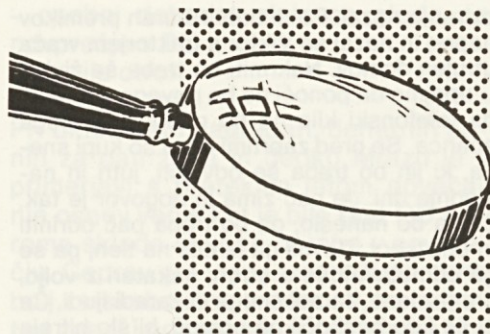
dne se pojavi v naši sredini nekako ob pol dveh tovariš z »vrha«. Sicer ni v sorodu s smučarskim skakalcem iz Koroškega zamejstva, a vendar je ob dveh (štirinajstih) skočil proti zahodu in doma kidal svoj sneg, nam pa »prijateljsko« obljubil vse mogoče »nagrade« v primeru, če ga ne bi kidali tudi popoldan. Res je, vsak ima svojo knjižico rad, pa čeprav je samo »DELAVSKA KNJIZICA«. No, pa smo ga kidali in še ga bomo – sneg.

Seveda se mi vsiljujejo vprašanja: kaj je delavski razred? Ali so uslužbenci delovne skupnosti skupnih služb tudi proletarci, če sneg kidajo pred domačim pragom? Lepo je, če človek skida najprej pred domačim pragom. Sicer pa, prav mi je, zakaj pa smo ga najprej kidali pred sosedovim?

Torej: proletarci, kidajte najprej pred svojim pragom!!

N. N.

V zadnji številki KAMNIŠKEGA TEKSTILCA smo v prispevku »Kdo so naši častni gostje?« nenamerno preimenovali zaslužne člane naše delovne organizacije v častne člane. Za neljubo napako se opravičujemo.



Zanimalo vas bo

## Stanovanja, stanovanja...

Vsi, ki težko čakate na primerno stanovanje in topel dom se boste prav gotovo razveselili novice, da je skupščina Samoupravne stanovanjske skupnosti konec januarja letošnjega leta sprejela plan sredstev družbene pomoči za leto 1987, v katerem je med ostalim (sredstva za nadomestilo stanarin, odplačila najetih kreditov in obresti za najete kredite, krediti borcem, upravnim in funkcionalni stroški skupnosti) planiran tudi **nakup dvajsetih solidarnostnih stanovanj** v stanovanjskem bloku, ki se v fazi izgradnje imenuje Al K3 na zazidalnem območju B2 Perovo, kateri bo vseljiv po načrtih prihodnje leto. Na osnovi podatkov o cenah stanovanj v Ljubljani in Kranju je za Kamnik predlagana orientacijska cena za m2 stanovanja 380.000 din. Prav gotovo ste se gornje novice razveselili tudi vsi, ki imate v načrtih tudi nakup stanovanja, saj se bo poleg dvajsetih solidarnostnih stanovanj gradilo tudi še trideset takšnih, ki bodo ponujeni v odkup delovnim organizacijam in zasebnikom.

Poleg nakupa stanovanj pa si bo Samoupravna stanovanjska skupnost prizadevala pridobiti nove stanovanjske površine s preureditvijo podstrešij na Kajuhovi ulici. Skupščina je razpravljala in sprejela tudi **spremembe in dopolnitve Pravilnika o pogojih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti**, katera se uporabljajo za kreditiranje gradnje, nakupa ter prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni in zasebni lasti.

V navedenih spremembah je med drugim podana točna definicija, kaj se šteje za adaptacijo oziroma prenovo stanovanj, saj se v preteklosti v zvezi z navedenim pojavljale določene dileme. Tako je prosilec upravičen do posojila za adaptacijo oziroma prenovo stanovanja ali stanovanjske hiše, če gre za:

- pridobitev novih stanovanjskih površin,
- izboljšanje funkcionalnosti stanovanjske površine glede sanitarnih, ogrevalnih in izolacijskih pogojev.

**Investicijsko vzdrževanje obstoječih stanovanjskih površin je izključeno iz pojmovanja adaptacije oziroma prenove!**

Skupščina je sprejela tudi omejitve, da prosilci lahko pridobijo posojilo za adaptacijo in prenovo le za objekte, starejše od 15 let. Izjema je le toplotna izolacija zunanjih sten in strehe, za kar prosilci lahko uveljavijo posojilo, če je bilo gradbeno dovoljenje izdano pred letom 1980.

Mija

## Kdo bo upravičen do socialnovarstvenih pomoči?

Za obuditev spomina najprej nekaj besed o vrstah socialnovarstvenih pravic in upravičenosti do njih 3 in 5 člen Samoupravnega sporazuma o socialnovarstvenih pomočeh

### 3. člen

Udeleženske bomo uporabljale določila tega sporazuma za te socialnovarstvene pravice:

1. varstveni dodatek k pokojnini,
2. denarna pomoč za brezposelnost,
3. delna nadomestitev stanarine,
4. štipendija iz združenih sredstev,
5. razlika h kadrovske štipendiji,
6. družbena pomoč otrokom (otroški dodatek),
7. začasna denarna pomoč,
8. rejnina,
9. denarna pomoč kot dopolnilni vir preživetja,
10. denarna pomoč kot edini vir preživetja,
11. plačilo oziroma doplačilo oskrbe na domu,
12. enkratna denarna pomoč,
13. plačilo oziroma doplačilo oskrbnih stroškov v socialnem zavodu oziroma organizaciji za usposabljanje,
14. plačilo oziroma doplačilo oskrbnih stroškov v tuji družini,
15. oprostitve doplačila k ceni zdravstvenih storitev,
16. uvrstitev na listo za dodelitev solidarnostnega stanovanja,
17. druge socialnovarstvene pomoči.

O vrstah posameznih pomoči se bomo pomudili kasneje, zdaj le nekaj besed ob določilu tretjega člena: Vrstni red, določen v tem členu velja tudi kot vrstni red za uveljavljanje socialnovarstvenih pomoči. Določen je tako, da imajo prednost pravice, ki so povezane z delom oziroma minulim delom. Pri tem prejšnja pravica lahko izključi naslednjo pravico, če je z njo že zagotovljena dogovorjena raven socialne varnosti (ta je odvisna od dohodka in s tem povezane produktivnosti združenega dela, od ravni in rasti osebnih dohodkov delavcev v SR Sloveniji. Na tej podlagi znaša dogovorjena raven socialne varnosti v odstotkih od povprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v minulem letu, in sicer: 55 % za delavce in druge delovne ljudi ter za učence in študente pri uveljavljanju pravic do štipendije; 50 % za zmerne, težje in težko duševno in telesno prizadete osebe, ki niso sposobne za samostojno življenje in delo; 43 % za nezaposlene osebe, za nepreskrbljene odrasle osebe. ter za otroke, učence in študente).

Mimo vrstnega reda se po tem sporazumu obravnavata le oprostitve doplačila k ceni zdravstvenih storitev in dodelitev solidarnostnega stanovanja. To sta sicer dve pomembni socialnovarstveni pravici, vendar se njun finančni učinek ne ugotavlja kot dohodek pri določanju drugih vrst socialnovarstvenih pomoči.

Z eno besedo: Vse vrste pomoči se prištevajo k dohodku družine in pri dosegu zagotovljene socialne varnosti posamezniki ne morejo več uveljavljati drugih socialnovarstvenih pomoči!

### 5. člen

Pri ugotavljanju upravičenosti do socialnovarstvenih pomoči bomo udeleženske spoštovale načelo, da nihče od prejemnikov teh pomoči ne more biti v ugodnejšem položaju, kot so občani, ki si sami zagotavljajo socialno varnost...

Načelo iz tega člena pomeni, da prejemniki socialnovarstvenih pomoči ne morejo biti v ugodnejšem gmotnem položaju kot občani, ki ne prejemaajo teh pomoči.

Osební dohodek na zaposlenega v SR Sloveniji je znašal v minulem letu 122.460 din. Do **družbene pomoči otrokom** (otroški dokladi) bodo torej na podlagi podatka o višini osebnega dohodka v SR Sloveniji upravičeni delavci, katerih dohodek na družinskega člana ne bo presegal 43 % tega zneska ali 52.658 din.

Otroški dodatki se bodo na podlagi teh podatkov odmerjali od 1. maja dalje, zato boste z vlogami zanje morali pohiteti. Višina teh pa bo razlika med dohodkom na družinskega člana in 52.658 din.

Ker pa vsi prejemniki otroških denarnih pomoči izpolnjujejo tudi kriterij za **pravico do oprostitve zdravstvene participacije**, ta pa velja že od meseca februarja, ko so bili znani podatki, bomo v delovni organizaciji tudi tokrat poskrbeli, da se bo v zdravstvenih knjižicah upravičencev znašel žig, ki vas bo rešil kar zajeten kup denarcev, ko boste trkali na vrata zdravstvenih ustanov. Vesela, pa ne za tiste, ki dajejo, ampak za tiste ki prejemaajo je tudi novica, da od 1. 3. 1987 veljajo **preživnine**, povečane za 96 %, seveda pa imate eni in drugi pravico, da se na višino preživnine pritožite!

Kika





# RADOST OBLAČENJA IN NE SUŽENJSTVO MODE

... so mislili, ki vedno spremljajo naše kreatorke in vzorčne oblikovalke pri njihovem delu! Ideje se spretno prepletajo s prsti, izpod katerih nastajajo izdelki, po katerih naj bi potrošniki radi segali in jih z radostjo uporabljali. V njih je vedno kaj novega, modnega, pa vendar ne tako nenavadnega, včasih celo noro modnega, da bi kupce že pri sami misli, da bi se z izdelkom pojavili na cesti, oblila rdečica. Pa naj mi častilci najnovejše mode ne zamerijo, saj se med »Svilanitovimi« izdelki vedno najde tudi kaj zanje, a vendar je večina izdelkov takšnih, da je v njih vtkanih le toliko modnih niti, da so lepi, novi! Med temi pa se prepletajo tudi naše lastne ideje in ustvarjalni utripi, ki izdelkom vdahnejo svojstvena čustva. Morda so zato naši izdelki tako všeč potrošnikom.

Za takšne misli, delo in izdelke so nam strokovnjaki modnega oblačenja na ljubljanskem sejmu MODA 87' zopet podelili najvišji priznanji: modnim dodatkom Ljubljanskega zmaja, frotir kolekciji pa Zlato Jano.

## Najvišje odličje modnim dodatkom

»Obleka naredi človeka, srajca daje čistočo, čevlji sijaj, a kravata splošni okus«. Izposojene misli iz sveta estetike oblačenja nam narekujejo, da nanje nikdar ne smemo pozabiti! Tudi pri vsakdanjem oblačenju ne!

Od kod pravzaprav beseda kravata, ki ni copata, kot smo to prepevali v šestdesetih letih. Ker sem zvedavo bitje, sem skrivnost razvozlala s pomočjo slovarja tujk, ki mi je odkril, da izhaja beseda iz francoske »cravate«, kar pomeni Cravate – Hrvat. Izvira iz 17. stoletja, dala pa je ime ovratni ruti hrvaških najemnikov v službi Ludvika XIV. Od tod torej neznanka, po slovensko pa pomeni ovratnico, samovezanico. Le kako brhko in gosposko so morali izgledati ti najemniki Ludvika XIV., da se je kravata obdržala do dandanašnjih dni. Ničkolikokrat je že zamenjala obliko, barvo in desen, a ostala je in ostaja zdanji **BUM mode v moškem svetu**. Pa ne le to, tudi ženske rade posegajo

*Strokovna žirija revije Jana ni mogla mimo lepih izdelkov iz frotirja, ne da bi jih nagradila s svojim priznanjem – ZLATO JANO*

po njej, še posebno zadnja leta, ko se ženska moda spogleduje z moško.

Tega se v Svilanitu dobro zavedamo, zato se vedno trudimo, da sledimo »Ludvikovim podanikom«. Štiri stoletja starim izdelkom smo vdihnili modne in »lastne« novosti, pa so nastali nadvse privlačni modni dodatki. Pobarvali smo jih z modno prihajajočimi barvami za zimo 87/88 – črno, belo, rjasto, opečno rjavo, olivno zeleno in tirkizno barvo. Skladno smo jih vkomponirali v žakardske vzorce, kroje in grafične motive. Seveda pa nismo pozabili na mlade, ki bodo posegali po izdelkih živih, igrivih barv: violet, živo roza...

Spoštljivo »starim« izdelkom smo dodali čudovito mehke volnene šale in rute v prav tako modnih barvah in vzorcih, pozabili pa nismo na zadnji modni barvni hit – črno-belo kombinacijo, ki smo ji dodali kanček vedrega rdečila. Tudi metuljčki so še vedno trdno zasidrani v pristanu mode, pa kako tudi ne bi, saj postajajo nepogrešljiv modni dodatek moške garderobe, ženskam pa tako ljubki krasijo vrat...

A »Svilanitovci« bi ne bili več to, če bi si ne izmislili še kakšen modni cukereček! Takrat je to »sladoledek«, kot smo poimenovali satenasti robček, ki bo kot enobarvna kombinacija odslej v prsnem žepu slehernega modno oblečenega moškega. A ker se ženske tudi ne odrečemo svoji enakopravnosti, bodo »sladoledki« krasili tudi naše suknjiče.

Smešno ime za robček, si boste morda mislili, a tako ljubeč in svež ždi v posebnem tulcu, podobnemu sladolednemu »škrnic-

lju«, da ga brez strahu, da bi si nakopali jezo slaščičarjev, tako imenujemo tudi v Svilanitu.

Privlačne modne dodatke so na sejmu MODA 87' krasile vedno lepe in elegantne kravate iz čiste svile. Ko pa omenjam kravate pa ne smem pozabiti še na eno novost: ozkim, »vezalkam« podobnim kravatom smo dali slovo, zdaj so širše in prav lahko se zgodi, da bomo že prihodnje leto nosili zopet klasično široke kravate.

Zapisala sem že, da postajajo **kravate modni BUM** v garderobi naših mož; a ne le teh, **tudi naših mladeničev, ki jih bodo nosili tudi pri športnih oblačilih.**

In čisto za konec še vesela drobtinica: priznanje S O S – za Smelost, Optimizen in Svežino – odličje bralcev Nedeljskega bo vsem, ki sodelujejo pri oblikovanju Svilanitovih modnih dodatkov zanesljivo vlilo novega poguma in morda se bo prav kmalu »sladoledku« pridružila še kakšna modna »lučka«.

### Zlata Jana izdelkom iz frotirja

Prelepa grafika, priznanje Zlate Jane, krasí kolekcijo iz frotirja, ki je elegantno črno – bela, z akcentom rdeče, privabljalá številne obiskovalce sejma MODA 87'.

Da znamo biti v Svilanitu tudi čarovniki, smo že dokazali, saj smo svojim izdelkom na sejmu v Beogradu vdihnili vonj pomladi, pričarali zelene trate in nanje privabili najvišje priznanje – Zlato kušuto. Na čudovite pastelne barve, ki nas navdajajo z nežnostjo in mehko, smo pri pripravi izdelkov za sejem MODA 87' za trenutek pozabili in podlegli navdušenju Lilijane in Milene, ki sta lansko jesen pod vtisom »črno – belega« milanskega sejma prepričali tudi nas, da bo januarska kolekcija prav v tej zadnji modni paleti. Njune ideje in zamisli so prav kmalu dobile svojo podobo na številnih skicah, od katerih smo izbrali najboljše. Pri tem pa smo se odločili še za novost: kolekcija tokrat ne bo samo v zankastem tkanju, ampak tudi striženem, ki frotir izdelkom daje izgled žlahtnosti.

Tako so beli dan ugledale na sejmu mode v Ljubljani brisače v spremstvu nepogrešljivih plaščev v črno beli kombinaciji, ki so se prepletale v grafičnih, črtastih, pikčastih in enobarvnih vzorcih, piko na i, pa je izdelkom dodal dodatek rdeče barve. Iz prsnih žepov frotir plaščev so kukali rdeči »sladoledki«, zadnja modna »Svilanitova« norost. Da pa bi si kdo ne mislil, da sem si s »hvalospevom« ekstravagantnih frotir izdelkov prišla v nasprotje zapisanim mislim, da v Svilanitu ne delamo le zgolj zadnje modne hite, moram še razkriti, da smo na sejmu res prikazali najnovejšo modo, kajti vedno so med potrošniki tudi kupci, ki to želijo! A »doma« so ostali tisti lepi izdelki v toplih pastelnih barvah, enobarvni in vedno modno črtasti, v deseni cvetlic in fantazijskih vzorcev, ki jih ima večina potrošnikov najraje.

### »Pokazali smo se« tudi v Skopju in Sarajevu

Z zelo podobno kolekcijo izdelkov iz frotirja in svile smo se »pobahali« tudi na sejnih mode v Skopju in Sarajevu. Čeprav tako visokih priznanj kot v naši ožji domovini tam nismo bili deležni, smo vendarle opazili, da so bili obiskovalcem, ki se na modo in estetiko spoznajo, izdelki všeč. Na pre-



*Kravate, rute, šali... in med njimi najvišje priznanje MODE 87 Ljubljanski zmaj*

mnogih obrazih smo opazili presenečen, če že ne šokanten izraz ob pogledu na povsem novo kolekcijo izdelkov, ki je tako pogumno razkazovala razkošje zadnje mode.

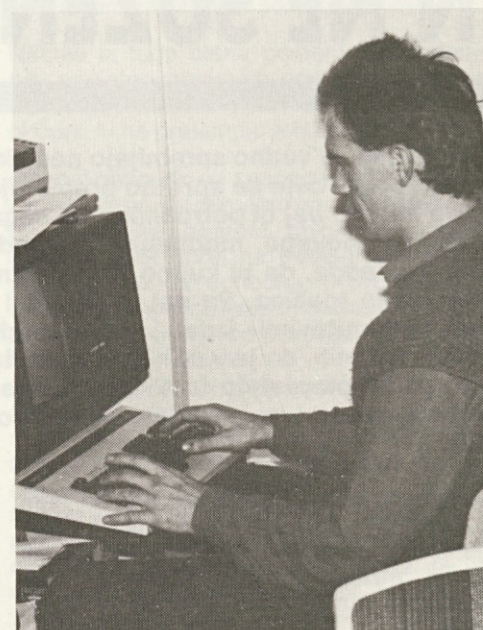
### V gozdu ne vidiš drevesa!

Pa vendar pri vsakem prikazovanju novih izdelkov, pa naj si bodo še tako »šokantni« ali lepi, ne smemo zanemariti kup pomembnih reči, ki skromno in neopazno stopajo v korak z njimi.

Kaj je pravzaprav tisti začetek, ki naše sodelavce v vzorčnih ateljejih navdahne z obliko idejnih skic, od katerih izberemo najboljše? Martina, vodja analize trga v naši marketing službi, je prepričana, da so – **barve** tisti prvi korak na poti kreacije novih programov za potrošnike. Vsi, ki razmišljate, da barve za izdelke iz frotirja niso tako pomembne, ste v zmoti, saj morajo biti izdelki za »doma« tudi modni. Se kako prijeten je pogled na vedno živahne in drugačne brisače v kopalnici. Z njimi pravzaprav vsako sezono »prenovimo« kopalnico, za katero pa mnogi trdijo, da je ogledalo vsakega doma. Čeprav so mnogi izmed nas prepričani, da so naše brisače drage, lahko ugotovimo, da so najcenejša pot za »adaptacijo« naših kopalnic.

Prav prijeten je občutek ždeti po kopanju ali prhanju v mehkem frotir plašču, še prijetnejši pa je, če je ta lep in moden. Tudi doma je prijetno, če smo lepi, četudi le zase in za svoje najbližje; ne bo nam tudi nerodno pred slučajnimi obiskovalci, če nas bodo »ujeli« v »šik« halji, tako drugačni od starega, ispranega »šlafroka«, kot ga v domačem žargonu imenujemo. Bodimo torej lepi in lepe tudi doma!

Ker tako razmišljamo o naših izdelkih iz frotirja, je seveda odločitev o njihovi barvi jasna: za vsako modno sezono, za katero izdelke prikazujemo in tudi proizvajamo, se odločimo za barve, ki so na modnem pohodu, seveda pa ne pozabimo na barve, ki niso tako v »špici« mode, kajti okusi potrošnikov so vendarle različni. In nekatere barve so vedno lepe in modne, zato tudi brez teh »evergreenov« ne gre!



**DO KAM SEGA NAŠA POSLOVNOST...**  
Za razstavnim prostorom na sejmu »MODA 87« se je skrival poslovni kotiček, nič manj pomemben od razstavnega. Ker so se v njem sklepale pomembne poslovne kupčije, je bil prostor opremljen s terminalom, ta pa povezan z računalnikom v DO SVILANIT. V hipu je posredoval podatke, koliko in kako hitro bomo kupcu posredovali željeno blago.



Skoraj povsem enak »recept« uporabljemo tudi pri »pripravi in kuhanju« svilenih izdelkov, volnenih šalov in rut, le da tem posvečamo še več modnih novosti, saj bi se sicer ti naši izdelki ne mogli več imenovati modni dodatki. Pa še strogo pravilo, ki se ga pri prikazovanju modnih dodatkov držimo: vsi izdelki so prikazani po barvnih skupinah. Tako v različnih barvnih variantah vedno prikazujemo skupaj kravate, šale, metuljčke in ruto, za vsak okus modnega dodatka nekaj.

Poleg izbire barv pa seveda pri razstavljanju izdelkov igrajo svojo vlogo še:

– **Ozadje**, za katerega se praviloma odločamo za nevtralnega, svetlega. Ne želimo ga namreč poudarjati in hočemo, da na njem v polnem žaru »govorijo« izdelki.

– **Elementi**, na katerih se prikazujejo naši izdelki, so seveda zelo različni: okvirji, palete, stilizirane lutke... Vsakokrat malo drugačni, a vedno se trudimo, da so takšni, da naše izdelke na najboljši način ponujajo očem potrošnikov.

– **Skupina** – izdelki se vedno razvrstijo po vsebinskih skupinah. K plašču vedno sodi brisača in obratno, h kravati še metuljček šal in ruta...

– **Razsvetljava** je eden pomembnih elementov prikazovanja izdelkov, saj jih ta oživilja, poudarja in zna pravzaprav pričarati izdelkom mehko in odnos delavcev do svojih izdelkov; če hočete, pričara tudi ljubezen...

– **Velikost razstavnega prostora** omogoča bogat prikaz izdelkov in obratno, če je ta premajhen. Sicer pa se nasploh praviloma izogibamo »gneči« prikazanih izdelkov, saj je dobro znan rek naših babic: »V gozdu ne vidiš drevesa!«. Nimamo radi tudi raznih drugih dodatkov, ki povzročajo gnečo na navadno bolj majhnih razstavnih prostorih, saj hočemo enostavne, a čiste prikaze tistega, kar v Svilanitu znamo narediti.

– **Konstrukcija razstavnega prostora** je v rokah delovne organizacije, ki žal, kot opažamo, ima ali nima smisla za estetiko. Organizacija, ki pripravlja konstrukcijo razstavnega prostora na ljubljanskem gospodarskem razstavišču, razpolaga z zelo iztrošenimi elementi, kar seveda nalaga razstavljalcem mnogo dodatnega dela in truda, da neestetski izgled spremenijo vsaj v kolikor toliko lično podobo. Temu delu po domače pravimo »pretapiciranje« elementov. Zaradi težav, s katerimi se srečujemo, razmišljamo, da bi v bodoče pristopili k lastni konstrukciji, kar so nekatere delovne organizacije že storile. Seveda pa takšen korak pomeni kar precejšen strošek in dodatne vestne roke domačih rokodelcev.

– **Aranžerjevo delo** je tisto, ki razstavnemu prostoru doda pravi obraz. Njegove zamisli in spretni prsti so tisti, ki, kot pri naših izdelkih doda pravi akcent rdeča barva, dodajo poudarek razstavnemu prostoru ali piko na i.

## Za konec pa še...

Ni dovolj, da se naše ideje, zamisli in delo začenjajo in končajo pri izdelkih! Spremljajo jih še druge pomembne modne in estetske zapovedi, s katerimi naši izdelki pridobijo pravo vrednost in lepoto ali obratno: če nanje pozabimo, potem še tako iskrive zamisli naših oblikovalcev utonejo v sivini povprečnosti!

Kika



Upokojili so se

## PREMLADA JE ZA »POKOJ«!

Premlada je za »pokoje«! Tako so dejale sodelavke **Končnik Helene**, ko je odhajala. Res je še vedno mladostna, čeprav ji življenje ni prizanašalo.

Bila je najmlajši otrok številne družine z osmimi otroci. Ko je Helena odhajala od doma, so bile že vse sestre in bratje zaposleni, zato jo je kot zadnjo, mati težko pustila iz varnega zavetja doma.

S sedemnajstimi leti se je zaposlila v gozdno-gospodarskem podjetju SILVA. To delo je bilo samo občasno in za ženske precej težko. Ko je spoznala bodočega moža in zasnovala družino, je delo za nekaj let opustila.

Leta 1959 pa se je zaposlila v tovarni Svilanit. Z delom je najprej začela v tiskarni. V tedanji tiskarni je bilo zaposlenih kar nekaj deklet, ki niso imele prav nič boljših pogojev dela od moških. Leta 1965 so zaradi spremenjenih zahtev tržišča in sprememb



tehnologije dela z delom v tiskarni začasno prenehali. Helena je bila premeščena v šivalnico. Najprej je delala na klasiranju brisač, kasneje pa je bila zaradi spretnosti premeščena na delovno mesto adjustiranje brisač. Pravi, da se še danes spominja besed vodje izmene, ki ji je dejala, da pri delu ni pomembna samo natančnost, ampak tudi hitrost. In prav ta hitrost jo je spremljala vsa leta, saj so bile nemalokrat tudi sodelavke nezadovoljne, ker je »preveč pressegala normo«.

Na moje vprašanje, kako bo preživljala proste dni, ki so pred njo, se je zasmejala. Povedala je, da prostih dni sploh ne bo imela,

saj ima v varstvu vnuka, velik vrt okrog hiše in mnogo volje in veselja do dela. Helena, želimo vam še veliko lepih in zdravih dni, ki jih boste preživljali ob delu ali počitku!

Rems Jelka

## KAJ RES TUDI TI, MARI?

Mnogi še verjeti ne morejo, da je res med upokojence odšla tudi **Koželj Marija**, robilka po širini v šivalnici. Tako mladosten in iskriv je še njen pogled, prizadevanj in dobrih rezultatov pa toliko, da bi morala še ostati med nami.

Mari se je kot mlado dekle oktobra 1951. leta zaposlila v tkalnici v Mekinjah, bila nekaj časa na šivanju kravat in v Jugopamuku na šivanju brisač. Leta 1954 je bila pre-



meščena v Šmarco v barvarno. Pogoji dela so bili tedaj zelo slabi: prepih, mokrota, težko delo. Tu je ostala le dobro leto, ker pa je bila takrat v Šmarci osnovana manjša tiskarna, je nadaljevala z delom na tiskanju. Tiskarna se je 1957. leta preselila na Perovo v nove prostore, vendar pa je po nekaj letih prišlo do njene ukinitve in Mari je spet morala drugam. Ponudeno ji je bilo delo v šivalnici brisač na robljenju po širini, kjer je ostala več kot dvajset let. Rada je delala za šivalnim strojem, kljub temu, da neprestano sedenje in prisilna drža robilko močno utruja. Pravi, da je zelo dobro, da je organizirana telovadba med delom in ko je odhajala iz delovne sredine, jim je svetovala, naj ne zavržejo te, tako potrebne sprostivte. Delala in živela je s tovarno v dobrih in slabih časih, kazala vso pripadnost delu, saj v vseh 35-letih in pol ni imela več kot 35 dni bolniške odsotnosti, seveda če ne štejemo porodniške odsotnosti. Toliko bolj je zato občutljiva, ko vidi, da mlajše sodelavke izkoristijo vsako priložnost, samo da so lahko v bolniškem staležu, potem ni čudno, če nastopajo motnje v proizvodnji.

Toliko let, kot jih je putila v Svilanitu, pušča globoke sledi, kar pomeni, da bo še živela s tovarno, zanimalo jo bo vse, kar bo novega v podjetju. Pravi mi, da slovo od sodelavk ni bilo težko, ker je bila na ta trenutek pripravljena in si samo želi, da bi ure pokoja čimdalj lahko uživala.

Ob vprašanju, kaj bo delala odslej, pravi, da se je zanjo začelo drugačno življenje. Ne bo ji dolgčas ob skrbi za bolešno taščo, veliko časa bo imela za urejanje vrta in rož. Bližina gozdov in lepota okolice jo bo še pogosteje zvalila v tiho in neoskrunjeno naravo.

Bila je vedno delovna, poštena, sodelovala je v mnogih samoupravnih organih in komisijah. V naši sredini je nastala vrzel, ki je ne bomo mogli tako kmalu nadomestiti. Zahvaljujemo se ji za njen velik prispevek v delu in ji želimo še na mnoga leta v zdravju in osebni sreči.

Anka Hubad

## SREČNO MIHAELA!

Mihela REMS se bo verjetno svojega odhoda med upokojene člane kolektiva še dolgo spominjala, saj je odhajala prav tiste dni, ko je sneg pokrtil tovarniško dvorišče skoraj do streh naših proizvodnih obratov. Tiho kot snežinka, se je poslovila od nas in se vsa predala opravičilo, ki jih tudi upokojencem doma nikoli ne zmanjka.

V Svilanitu se je zaposlila pred 26 leti kot tkalka v tkalnici frotirja. Zaradi zdravstvenih težav je pred leti morala zapustiti delo tkalke in se preselila med šivilje v oddelek drobnih izdelkov. Seveda je bila zamenjava delovne sredine zelo boleča, saj se ni bilo lahko posloviti od sodelavcev iz tkalnice frotirja, s katerimi je bila skupaj dolgih petnajst let.



Mihela ni bila pridnih rok samo v tovarni, ampak tudi doma, saj je zgradila lepo hišo. V njej zdaj že kar precej let živi in uživa sadove svojega dela. Posebno rada ureja vrt, ki je poln cvetja. Pred leti je pod svojo streho vzela nečakinjo z družino, da na »stara leta« ne bi bila osamljena. Sedaj pazi še malega Blažka, ki Miheli krajša čas. Mihela kakšnih posebnih želja nima, seveda pa si želi, da bi ji zdravje še dolgo ne obrnilo hrbta.

Ob odhodu v pokoj želimo naši Miheli še obilo srečnih in zadovoljnih let, ob tej priložnosti pa smo ji namenili tudi tole pesmico:

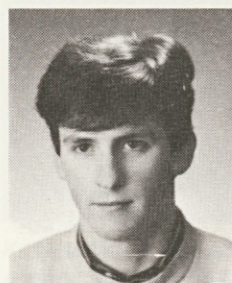
V pokoj gre Mihela zdaj,  
doma uživala bo raj,  
ji ura zjutraj ne zvoni,  
dokler hoče, ona spi.

Včasih pridi še med nas,  
posebno še, če ti bo dolgčas;  
želimo ti, da bi doma  
še dolgo srečo uživala!

Zdenka Rijavec



## Dobrodošli med nami



Pirš Brane je naš novi sodelavec, ki je v mesecu februarju pričel z delom v barvarni na delovnih nalogah pomočnika barvarja. Pred nastopom in kandidaturom za delo v naši delovni organizaciji je bil zaposlen pri zasebnem delodajalcu.

Za delo v naši delovni organizaciji se je odločil, ker je pri zasebniku delal na terenu, tako da je bil veliko odsoten z dela, pa tudi osebni dohodek glede na težo dela in delovni čas ni bil zadovoljiv. Pri zasebniku je delal kot slikopleskar saj ima končano šolo za slikopleskarja.

Ko smo ga vprašali, kako se počuti in kakšne vtise je dobil pri nas v prvih dneh dela, pravi, da je v bistvu prišel na boljše, delo mu je všeč in upa, da bo z delom pridobil dovolj izkušenj za dobro opravljanje nalog. Sodelavci pravi, da so ga tovarniško sprejeli in je v svoji delovni sredini zadovoljen in se dobro počuti.

Novemu sodelavcu želimo obilo uspeha pri uvajanju ter, da bi bili dobri občutki o delu in delovnem okolju stalni spremljevalci ob vsakodnevem delu vnaprej.

Alojz Jerman

### ZAHVALA

Ob prerani izgubi mojega dragega očeta se prav lepo zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za podarjeno cvetje in izraženo sožalje.

Majda MLAKAR z družino

### ZAHVALA

Ob smrti najinega dragega moža in očeta se vsem sodelavkam in sodelavcem kontrole šivalnice in pripravljalnice toplo zahvaljujemo za izraženo sožalje in podarjeno cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Julka VRTAČNIK in Helenca

### ZAHVALA

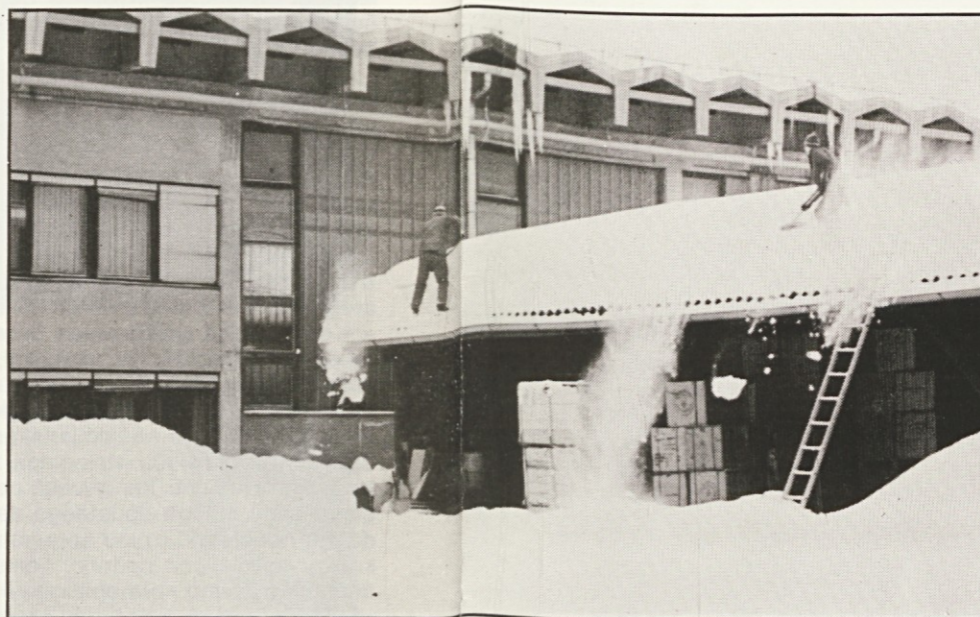
Ob boleči izgubi mojega dragega očeta se vsem sodelavcem in sodelavkam iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, spremstvo na njegovi zadnji poti in podarjeno pomoč.

Hvala! Julka VRTAČNIK

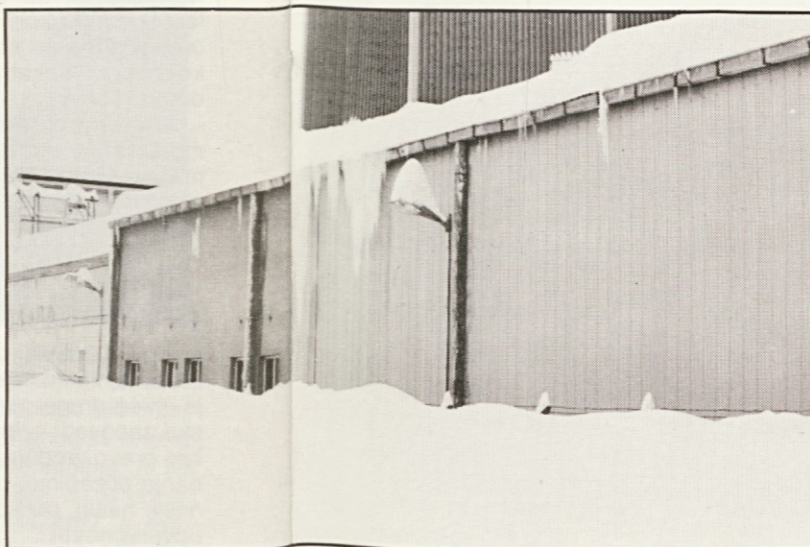
## ZA SPOMINSKI ALBUM



Da ga ne bi pozabili: sneg, sneg, kristalni ...



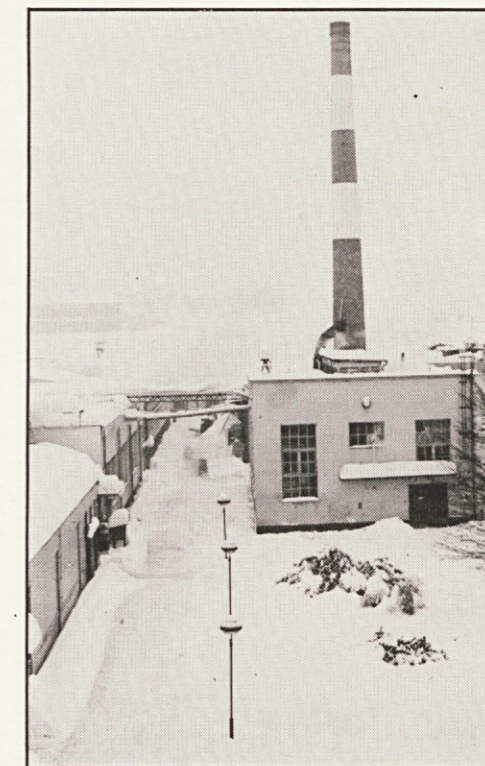
Lopata za lopato se zasaja v snežni klubuk



Zaradi zamakanja se je moralo začeti tudi tam, kjer prej še ni bilo potrebno



Če ga bo še naneslo, ga bo treba pač odstraniti!



Drobne snežinke so padale ena za drugo



Dovolj ga je bilo na tleh, pa so ga odmetavali še s streh



*Svilanit*

61240 KAMNIK, KOVINARSKA 4, JUGOSLAVIJA  
TEL.: (061) 831-711 / TELEX: 31318 YU FROTIR